

Jernbane-Bladet

FÆLLESORGAN FOR
JERNBANEETATEN

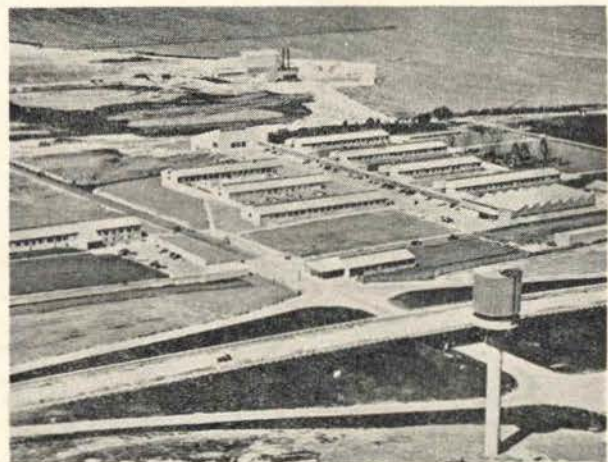

TIDSSKRIFT FOR STATS-OG PRIVATBANEPERSONALET

samtaleanlæg

...aktuelt som selve atomalderen

ATOMFORSØGSSTATIONEN PÅ RISØ HAR OGSÅ SINUS

SINUS TELEFON AKTIESELSKAB

SPECIALFIRMAET I TELETEKNIK

Viborg

Philipsen & Hall %

aut. elektroinstallatører
Elanlæg udf. overalt i
landet. — Radio - Køle-
anlæg - Lys - Kraft

Viborg. Sct. Mathiasgade 58. Tlf. 173-174

NILBRO-salonen

Gravene 33 - Viborg - tlf. 2150
Mandag—torsdag kl. 7,30—17,30
fredag kl. 7,30—20,30
lørdag kl. 7,30—14,30

ELECTRIC

K. Jensen & E. Agerkilde
Lys - kraft - varme - kulde
Sct. Mathiasgade 35 - Viborg
tlf. 735 - 736

Eriks knallert-service

Vendersgade 10 - Viborg - tlf. 2822
Aut. DKW forhandler. 1. kl.s
reparationsværksted
Køb - salg - bytte

Gælder det møbelpolstring . . . så

Peer Blicher

St. Sct. Mikkelsgade 12 - tlf. 590
Alt i polstring - reparation og
ombetrækning. - 1. kl.s arbejde

Privatbanken for Viborg og Omegn

Gravene 2 - tlf. 2600

Købmand Dissing

Kirkebakvej 48 - Viborg - tlf. 1147
1. kl.s kolonial
Tobaksvarer og spirituosa

Fr. Møller & Søn

v/ J. O. Møller
St. Skt. Hansgade 3
Alt bogtrykarbejde udføres
Tlf. Viborg 58

Kirkebakvej Savværk

Chr. Christensen
Tlf. Viborg 1774
Tømmer - lægter - brædder
samt alt i brændsel

Frugt- og blomsterforretn.

Fr. Nielsens efft.
Østergade 46 - tlf. Viborg 269
Alt i frugt - grønt - blomster -
buketter og krans

Herning

Lund & Erichsen Elektro-Installation

Udfører arbejder for DSB
Herning . Bredgade 49 . Tlf. 70

Tandlæge Jørg. Vangsted

(Konsultation kl. 9—17
lørdag kl. 9—12
Fonnesbechsgade 1 . tlf. 72

Dameskræderiet

B. Sahlholdt Jensen
Bredgade 10 - Herning - tlf. 2243
Alt i moderne dameskræderi
Stort udvalg i prøvestoffer

Vi anbefaler . . .

Buemann Polyfoto

Bredgade 35 - Herning
Tlf. 121

H. Kronborg

Gl. Landevej 163 - Herning
1. kl.s kolonial
ekstrafin kaffe
Varerne bringes. - Tlf. 577

Mindeparkens

slagter- og viktualieforretning
H. C. Ørstedesvej 93 - Herning
Tlf. 3085
1. kl.s kød og pålæg. Lynfrosne
fjerkræ - fisk - grøntsager

H. C. Ørstedesvejs Kiosk

Alt i dag- og ugeblade - papir
og telegrammer
H. C. Ørstedesvej 66
Telf. Herning 2862

La Rense

H. C. Ørstedesvej 54 - Herning
Kem. rensning og presning
Tøjet hentes og bringes
Tlf. 2636

GULF service station

Vestergade 42 - Herning - tlf. 2585
Benzin - olie - vask
og smøring

Grindsted

TRIKO

v/ E. Hansen - Jernbanegade 18
Grindsted - tlf. 350
Trikotage - undertøj - alt i
babyudstyr

Viktualieforretningen

v/ H. Karlskov
Nørregade 5 - Grindsted
telf. 318
Ost - konserves - pålæg
anretninger og smørbrød

Kolding

Holger Sørensen

tandlæge
Bredgade 14 - Kolding
Tlf. 2545
(K. F. U. M.s nye bygning)

Vaskeriet »ELITA«

Tøndervej 48 - Kolding
Telf. 3022
Tøjet hentes og bringes

Slagter & Viktualieforretning

K. Bunkenborg
Haderslevvej 121 - Kolding
Kun een kvalitet — den bedste
Tlf. 4114

Sadelmager Poulsen

Jørgensens efft.
Låsbygade 20 - Tlf. Kolding 868
Alt i møbler - tæpper
ompolstring og reparationer

Hobro

Købmand Johansen

V. Alle 16 . Hobro . tlf. 367
Kolonial . konserves . tobak
vine . spirituosa . brød

Møbellageret

Adelgade 28 . Hobro . tlf. 876
Moderne nutidsmøbler
Reparation og ompolstring
Konto oprettes

Spis og bo på

GRAND - Hobro

Telf. Hobro 36 og 578
Astrid og Villade Knudsen

Langå

Age Rasmussen

Scharlings efft. - tlf. 85 - Langå
Alt i dame- og herrekonfektion
samt manufaktur

Wiener-Bageriet

Bredgade 3 - Langå
Prøv vort friske og lækre brød
H. Hertzum - tlf. 67

Købmand Evald Pedersen

Viadukten 7 - Brande - tlf. 277
1. kl.s kolonial
Ekstrafin kaffe

Jernbane-Bladet

Redaktion og ekspedition:

Stationsmester

H. E. Rybro, M. D. F. (ansvarhavende)
Bernhard Bangs Alle 39, København F.
Telefon Fasan 4091

Redaktionssekretær:

Togbetjent V. Jonvald - Hvidovrevej 258
Tlf. 78 36 42

Udkommer een gang om måneden.

Abonnement

6 kr. årlig.

Girokonto 600 82

Medlem af

International Tidsskriftsfederation

**MEDELM AF
FORENINGEN AF DANSKE
UGEBLADE, FAGBLADE OG TIDSSKRIFTER**

Bladet er tilsluttet Dansk Oplagstælling

Tryk: Bogtrykkeriet »Centrum«

SEPTEMBER 1958

Dette nr. indeholder:

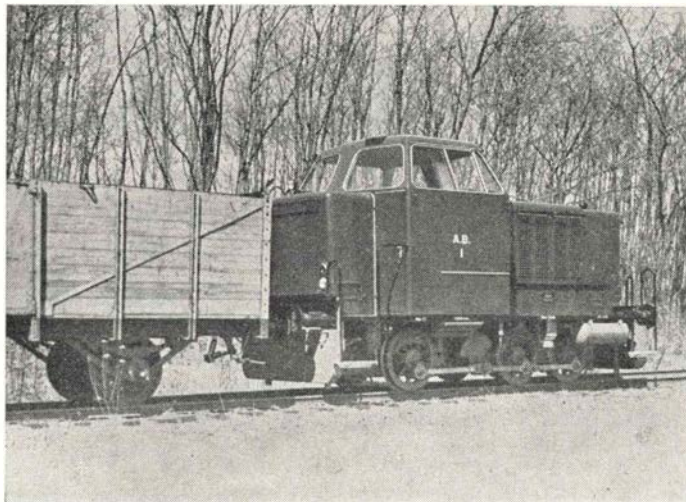
Ny Lillebæltsbro?	side 191
Månedens emner	» 191
Erindres det	» 193
Fra jernbanens barndom.....	» 194
Månedsmagasinet	» 195
Mens vi venter på tog.....	» 196
Farvel til K 535	» 197
Vandring i naturen.....	» 198
Privatbane nyt.....	» 201
Model jernbane	» 202
Månedens foto	» 205
Bog anmeldelser	» 207
Hunden på.....	» 208

MaK

dieselhydrauliske lokomotiver

240 HK—2000 HK

240 HK lokomotiv leveret til A/S Amagerbanen

Generalrepræsentation:

IVAR BERTELSEN

Civilingeniør, Dr. techn.

H. C. Andersens Boulevard 20 . Kbhvn. V . Tlf.: Byen 6045 - Byen 6085 - Telex 5746

Jernbanekioskerne

betjener Dem gerne med

Tobak - cigarer - cigaretter

Dag- og ugeblade

Rejselekture

Venlig hilsen

Bladhandler-Forbundet

i Danmark

Fredericia

Tandlæge Frans Gren

Danmarksgade 17B - tlf. 2040
Konsultation kl. 10—18
Lørdag efter aftale

HERNING Trikotage

Købmagergade 20 . tlf. 301
Trikotage - undertøj - linge
og strømper
Her er gode råd billige!

Pauls TROPEHUS

Vendersgade 25 - Fredericia
Alt i tropesk - planter
samt tilbehør. Fugle og Bure.

Frederica Karosserifabrik

H. Olufson - Tlf. 1369
Prangervej 2B - Fredericia
Alt Karosseriarbejde udføres

Vejle

Th. Weissenborn & søn

Smede- & Maskinværksted
Gas . Vand . Sanitet . Varme
Olfotyz
Vejle . Volmersgade 5 . Tlf. 2075

Akkumulatordepotet

WOTAN
Udfører Arbejder for D.S.B.
Vejle . Skovgade 14 . Tlf. 1468

Den bedste kaffe man faar —
naar i Bleggaardsgade man gaar!

Sigvald Hansen

Bleggaardsgade 14 . Vejle
telefon 396

Herrefrisør salonen

Johan Nielsen
Nørregade 23 . Vejle . tlf. 366
Alt i moderne haarpleje

Østerbos damesalon

Ørstedsgade 27 - Vejle - tlf. 1315
Alt i moderne haarpleje

Fiskebørsen

Sønderbrogade 32 - Vejle
Altid friske fisk
Varerne bringes - Tlf. 1292

Vejle

Vin- og Tobaksforretning

Nyboesgade 26 - tlf. 3158
Tobaksvarer
Vine og spirituosa

TEDDY salonen

Vestergade 32 - Vejle - tlf. 1154
Alt i moderne haarpleje
Sidste nye permanentør

Baden's Boligmontering

Grønnegade 39 - Vejle - tlf. 2858
Reparation og ompolstring
1. kl.s arbejde
PLADSBJERGS EFTF.

Salon BETINA

Grejsdalsvej 12 - Vejle - tlf. 4307
Alt i moderne permanentør og
udenlandske frisører

Clausen & Mortensen

Koldingvej 2 - Vejle - tlf. 3106
1. kl.s kolonial - tobak
vine og spirituosa

H. C. Jensens Enkes efft.

Dæmningen 66 - Vejle - tlf. 1407
Alt bogbinderarbejde udføres

Sønderbros Osteforretning

Sønderbro - Vejle - tlf. 1153
Vellagrede oste.
H. Mortensens kaffe
Spec.: Bunkenborgs pølser

Horsens

»JETTE« damekonfektion

Borgergade 1 - Horsens
telf. 2 40 24
Konto uden rentebetaling
Se udstillingen Borgergade 10

Winther Pedersen

Fabriksvej 66 - Horsens - tlf. 2 53 60
Kolonial - tobakker - vine
og spirituosa

Tandlæge Jørgen Tarp

Søndergade 16 - Horsens
(Tidligere Bristol) - Tlf. 2 18 65

Akkumulatorcentralen

Smedegade 91 - Horsens - tlf. 2 28 93
Salg af nye batterier
Opladning og reparation

Horsens

Tandlæge Tage Jylling

Tandlæge C. Knudsens efft.
Søndergade 15
Horsens - Tlf. 2 56 21

Skanderborg

Banken for Skanderborg og Omegn

Telefon 516

BRIX BOGTRYKKERI

A/S Skanderborg amts bogtrykkeri
Telf. Skanderborg 168

E. Sign & Sønner

Sølystvej 1 - Skanderborg
Alt i 1. kl.s kolonial
Tlf. 410

Restaurant »Rytterkroen«

Adelgade 49 - Skanderborg
Lækkert smørrebød - små
varme retter. — Tlf. 888

Henning Hartmann

aut. installatør
Vestergade 26 - Skanderborg
Alt elektrisk arbejde udføres
Telf. 634 .. en god forbindelse

Silkeborg

Ringgaards conditori

Altid lækre varme retter samt
billig daglig middag
Silkeborg - Vesterg. 15. tlf. 264

Hjemmebageriet

Friskbagt brød hver dag
Estrupsgade 7 (Gaden fra banen)
Silkeborg . Tlf. 109

Bageriet

Vestergade 87 - Silkeborg - tlf. 1198
Frisk og lækker brød
Åben søndag

Osteklokken

G. & H. Hermansen
Nygade 24 - Silkeborg - tlf. 466
Stort udvalg i fuldfed, lagret ost
Æg - konserves - kaffe

Ny Lillebæltsbro?

Nu var vi alle så glade og tilfredse med vores dejlige bro over Lillebælt, og så hører man pludselig, at den er fuldstændig utilfredsstillende og alt for lille, det er nødvendigt at bygge en bro mere over bæltet i løbet af fem år. Det er en slem streg i regningen.

Det er vejdirektør Bang, som i »Ingeniøren« gør opmærksom på dette. Vejdirektøren afviser de hidtil drøftede muligheder: enten at bygge en konsol på den nuværende bro eller inddrage det ene jernbanespor, fordi en sådan udvidelse kun vil give en frist på fire år, så er det lige galt igen. Allerede nu har man flere gange været oppe på en belastning af over 1000 køretøjer i timen, og i løbet af fem år vil trafikken forøges med 50 %. Så vil situationen være alvorlig på sommersøndagene. Den nye fugleflugtslinie vil ikke ændre sagen for Lillebæltsbroens vedkommende, og bygningen af en Storebæltsbro og en Øresundsbro vil yderligere forøge trykket over Lillebælt.

Da man jo ved, hvad den nuværende bro har kostet, kan man derudfra beregne, at en ny bro vil kunne bygges for knap 100 mill., forudsat at man finder en linie, som ikke er for lang, og hvor bundforholdene er tilfredsstillende. Det er endvidere sandsynligt, at der skal bygges en motorvej tværs over Fyn.

Således ser man altså på sagen i Vejdirektoratet, og der vurderer man sikkert forholdene rigtigt, set fra den side i hvert fald. Så har vi

da i det mindste projekter nok at spekulere på. Bare de ikke løber ud i sandet de fleste af dem. Fugleflugtslinien bliver jo nok gennemført denne gang, men broerne evt. tunnelerne over eller under Øresund og Storebælt ligger da endnu og svømmer ude i fremtiden, og den nye Lillebæltsbro bliver ganske afgjort ikke bygget om fem år. Selv om byggesummen 100 mill. ikke er noget absolut afskrækkende beløb,

således at projektet derved kommer i klasse med de uoverskuelige kostbare broprojekter, vil der i bedste fald gå en del år, før det bliver besluttet at bygge broen og derefter en del år med arbejdet, så fem år strækker ikke til, og ti gør det vel heller ikke. Desuden kan udtrykket, at broen vil blive nødvendig, sikkert modificeres til, at den vil blive ønskelig.

Aros.

Månedens emner ...

Regnskab, selvbefordring og takster

Statsbanernes regnskab for april kvartal udviser et driftunderskud på ca. 3 mill. kr., altså rundt regnet en mill. pr. måned. Nu er en mill. kr. om måneden selvfølgelig mange penge, selv om det ikke mere er det svimlende beløb, man i tidligere tider forbandt ved tanken om en million, men i forhold til Statsbanernes indtægter og udgifter er det ikke meget, kun omkring et par procent af udgifterne. Er det så galt, at det i det hele taget er noget at tale om? Må man ikke nærmest undre sig over, at indtægterne og udgifterne balancerer så nær? For det er jo heller ikke meningen, at banerne skal give overskud og således være en slags skattesystem, en af de mange veje, ad hvilke borgernes penge ledes ind i statskassen.

Men så forrentning og afskrivning vil man sige. Ja, men hvem har fundet på, at Statsbanerne skal forrentes og afskrives? Det er jo bare en regnskabsform, som en tidligere minister har opfundet, velsagtens ene og alene for at tage kegler på den sag. Før den tid var der aldrig tale om forrentning ligeså lidt for statens baner, som for alt det øvrige staten tager sig af (forsvar, undervisning, politi o.s.v.). Man har anlagt og driver banerne, fordi det skønnes nødvendigt for landet og borgerne og ikke for den direkte fortjenestes skyld. Og når banerne er nødvendige — der er jo ikke tvivl om, at de er det endnu — er det så ikke komplet ligegyldigt, om regnskabet viser et plus eller et minus på nogle enkelte mill., når de iøvrigt drives forsvarligt? I forhold til hvad statens andre foretagender koster, er det så ubetydeligt, at det ikke er nogen større opmærksomhed værd. Man kan heller ikke på grund af et regnskabsmæssigt underskud sige, at Statsbanerne ikke betaler sig, ligeså lidt som nogen vil vove at påstå, at f.eks. skolevæsenet ikke forrenter sig, eller politiet ikke betaler sig.

Mere interessant ved regnskabet er, at det viser en nedgang i personbefordringen

Resturant **»På Fortovet«**
og baren på Østerport station

anbefales
POUL GUDMANN

sammenlignet med april kvartal sidste år. Dette kan give anledning til eftertanke. Hvad kan være årsagen til denne tilbagegang? Skulle mon rejseysten eller rejsebehovet være dalende? Eller er der mindre pengemidler blandt folk? Sikkert ikke. Men der foregår en forskydning fra de offentlige befordringsmidler og over til selvbefordring, og denne forskydning er for tiden lidt stærkere, end forøgelsen af det almindelige rejsebehov. Dette er en naturlig følge af det stærkt stigende antal motorkøretøjer, som anskaffes. Der er ingen grund til at tro, at denne bevægelse vil vedvare i al fremtid, selv om den nok vil fortsætte endnu i nogen tid fremover. Men før eller senere vil man nå til, at landet er mættet med motorkøretøjer, og man er blevet så fortrolig og så vant til disse, at det ikke mere har nyhedens interesse, ikke mere sport i det. Så vil man opdage, at det alligevel er langt bekvemmere og billigere at benytte de offentlige trafikmidler. Vel at bemærke, hvis disse stadig holdes på højde med udviklingen og tidens krav, og der føres en fornuftig takstpolitik.

Det er jo nemlig således for tiden, at har man anskaffet sig et motorkøretøj, skal det også bruges. Både fordi det i førstningen er morsomt, og fordi man har sat alle de penge i køretøjet, man har kunnet skrabe sammen, (i mange tilfælde mere, end man egentlig havde råd til) så der kan ikke også blive råd til at købe jernbanebilletter, selv om man måske hellere ville tage med tog. Man er desuden tilbøjelig til kun at regne med den øjeblikkelige direkte udgift, altså pengene til benzin. Slidtage, reparationer, forrentning, afskrivning m.v. regner man ikke med, og derfor kan det synes billigere at køre i sin egen vogn, eventuelt leje en, end at rejse med tog, hvis man da er flere, for en enkelt person kan det selvfølgelig ikke betale sig. Derimod kan det sikkert betale sig at køre på knallert, hvis man da ikke regner med ubehagelighederne ved at sidde på en sådan for en længere strækning.

I denne forbindelse må man også sammenligne banernes billetpriser med udgiften ved befordring med bil. Og man ser, at 5—6 personer kan beføres for omkring samme pris med bil eller bane. Lejer man bil uden chauffør og kører selv, noget der bruges i ret stor udstrækning, kan det ofte blive billigere end med tog. Derfor skulle man umiddelbart synes, at banernes persontakster er for høje, man må kunne befordre personer billigere med bane end med bil. Kan man ikke det, vil banerne ikke fortsat have nogen eksistensberettigelse. Ganske vist kan man rejse mere komfortabelt og sikkert med bane, i de fleste tilfælde også hurtigere, men

skal banerne hævde sig i konkurrencen i kraft af disse fordele, må personvognene ikke fremdeles være præget af forrige århundrede, og forbedringen af vognene må følge trit med takstforhøjelserne, ellers kan persontrafikken ikke fortsat holdes.

traf.

●●●●●●●● **Vi har modtaget . .**

Lidt propaganda for statsbanernes gavekort

Som en god kunde ved banerne har det ofte undret mig, at jeg aldrig nogensinde i årenes løb har overværet, at et billetkøb er blevet betalt ved hjælp af et af statsbanernes smukke gavekort, og det tager jeg som bevis på, at disse kort kun anvendes forholdsvis lidt, og derfor vil jeg tillade mig at slå et lille slag for dem i håb om, at det må øge salget af disse.

Vi ved jo alle, at det ofte er meget vanskeligt og et stort problem at finde på et gaveemne, og det gælder jo både ved fødselsdage, konfirmation og andre fester. Dels risikerer man at købe et eller andet, som ikke rigtig falder i modtagerens smag, og dels er der også en ret stor chance for at købe det samme, som andre har købt.

Derimod kommer man let om ved problemet ved blot at købe et af statsbanernes gavekort, som tilmed har den fordel, at det kan udstedes på alle mulige beløb lige fra 5 til 100 kr., og man kommer ikke uden om, at et sådant gavekort er en pryd på et gavebord i forhold til kontante penge.

Et rejsegavekort kan gives til folk i alle aldre lige fra konfirmanden til folkepenionisten — og ikke mindst sidstnævnte vil have fornøjelse af et rejsegavekort, idet dette i forbindelse med benyttelse af 65-billetten kan bevirke, at den gamle eller eventuelt det gamle par kan få en gratis rejse. Endvidere er der det gode ved statsbanernes gavekort, at man ikke behøver at bruge dem med det samme, men kan gemme dem, til man skal ud at rejse, idet de har gyldighed et helt år.

Mange rejser næsten aldrig, fordi de simpelthen ikke har råd dertil, og overfor sådanne vil et rejsegavekort være en meget velkommen gave, som de sikkert snart vil gøre brug af, og da gavekortet i mange tilfælde ikke dækker hele rejsen, må den rejsende selv betale resten og bidrage derved også til at skaffe øgede indtægter for banerne.

Når gaveproblemer drøftes i selskaber, foreslår jeg ofte et rejsegavekort, og me-

dens forslaget nogle steder ikke falder i god jord, siger andre, at det var en glimrende ide.

Såfremt disse linier kunne bidrage til, at jernbanefolk og jernbanevenner måtte gøre flittigere brug af statsbanernes gavekort til gavn og glæde for såvel giver som modtager samt for banerne i form af flere rejsende og dermed større indtægter og endelig for personalet, der elsker at se liv og travlhed og mange glade rejsende omkring sig, — så har de ikke været skrevet helt forgæves.

O. B.

Paet og skrevet

Stationsforst. E. V. Ringdal, Helsingør

Endelig skal der også være tid til at tale med personalet. Det er en ting, der er af overordentlig stor vigtighed. Man lagde ikke så stor vægt på dette tidligere, men man er efterhånden nået til den erkendelse, at arbejdet på en station glider lettere og mere smertefrit, hvis man forstår at arbejde sammen, og det prøver vi altså på.

Trafikinspektør M. B. Hedegaard

— DSB er Deres jernbane, derfor må folk være interesserede i, at det går DSB godt, og at man taler godt om dem. Jeg er sikker på, at jernbanen går en god fremtid i møde. Når et tog kører under en viadukt eller en bro, står folk stille og ser det rulle forbi. Kikker man op i luften, fordi en flyvemaskine passerer?

Jyllandsposten

For Jylland er det deprimerende om end ikke særlig overraskende, at der nu vil blive beredt den nye hurtigrute Rødby-Femern til 100 millioner en let vej gennem folketinget. Selv om det naturligvis må ventes, at i hvert fald de jyske folketingsmænd stemmer imod, er flertal for forslaget utvivlsomt sikret forud for underskrivelsen af den dansk-tyske aftale.

STORMAGASINET

Bispensgade 5 - Aalborg

»Sorteper«

Der er sagt og skrevet så tit i de senere år, at damploko forsvinder helt. De er for dyre i drift, de ryger, de hvæser, de er sorte, de er kort sagt gjort helt umulige. Men mon ikke alle de diesel-forblindede mennesker glemmer hvad vore damploko har præsteret i tidens lob, og kan gøre endnu. Har man glemt, hvad damploko betød under den sidste verdenskrig.

Vel skal man ikke stampe mod udviklingen, og det er heller ikke meningen, men hvor kan det irritere en at se vore gode loko, efterhånden både D, P, R og H m. fl. sat ud i fri luft til vind og vejrs tæring, uden så meget som at blive smurt en smule ind i olie eller fedt.

De er ikke udrangerede alle disse maskiner, de er blot stillet til side. Men hvorfor så ikke behandle dem noget bedre? Er det ikke det man kalder noget utilgiveligt svineri? Kunne det koste DSB ret mange penge, at unde disse maskiner »den sidste olie«? som der stod i Jernbane-Bladet's juni nr.

Hvad er en My værd uden olie til trækraft? Kan det betale sig at kvitte den nødreserve, man har i hensatte loko, for det par ører de indbringer som gammelt jern — kan landet være tjent med det, dersom ulykken skulle ske? og hvad siger militæret den dag landet har hverken olie eller damploko?

Nu er damploko gjort til »Sorteper«, men er alle klar over, at vore P-maskiner, som der nu kun er få tilbage af, kan gennemkøre strækningen København-Korsør med tog hurtigere end lyntogene? og er alle klar over, at en 50 år gammel C maskine kan køre til Gedser forspændt det tyske lyntog »Københavns-Ekspress« og endda gøre det hurtigere end lyntogets plan? Ved De, at Mo-erne maksimalt kan trække 185 t incl. egen vægt og ikke blot 2 t overvægt? De gamle K og C maskiner trækker med lethed 250 tons og endda holde koreplanen.

Jeg synes det er uretfærdigt at give damploko den behandling de får i dag, for de er ikke nær så meget »Sorteper« som de bliver gjort til. S.J.

Erindres det....

For 50 år siden, september 1908

Uheld på konebanen. På Frederiks holdeplads på Viborg-Herningbanen er tog 1144 d. 9. ds. stodt sammen med nogle på ladesporet henstående vogne. Togets maskine blev således beskadiget, at den ikke kunne føre toget videre, og hovedsporet spærredes. Uheldet skyldtes fejlt sporskifte. — Frederiks er en af de bekendte »konestationer«.

Næstformand ved Orehoved st., Ole Nielsen, er blevet ihjerkørt af en trollie. Nielsen skulle køre trollien, der var belæst med brænde, fra Orehoved til Nørre Alslev. Han havde bundet trollien fast med et tov bag i et særtog, og lod sig på denne måde trække efter toget. Da han, kort før toget nåede Nørre Alslev, ville løse tovet fra toget snublede han og faldt ned i sporet, så uheldigt at trollien kørte over hans bryst. Nielsen døde straks efter uheldet.

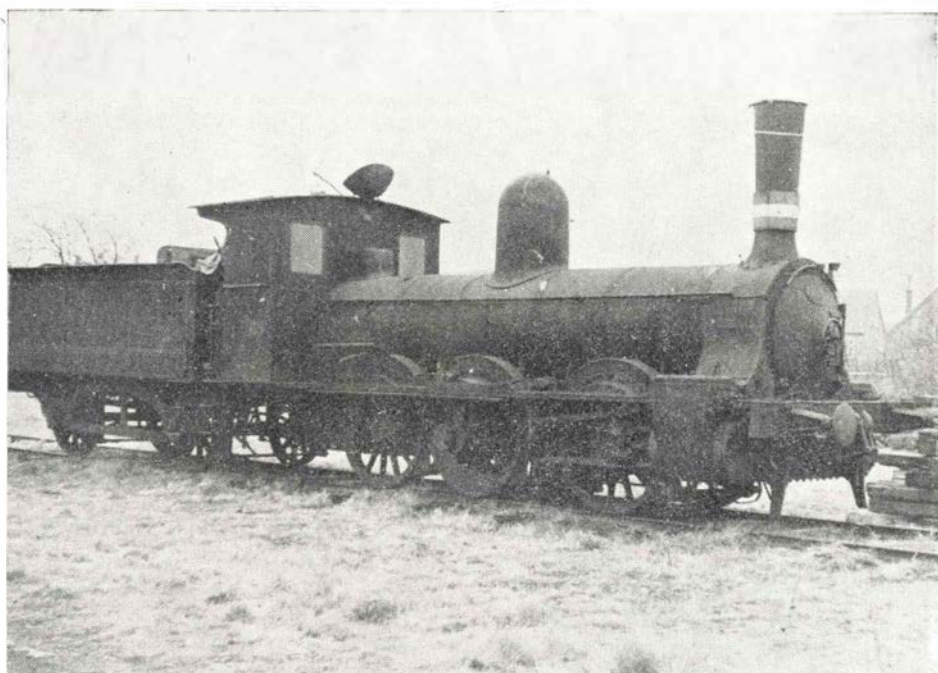
For 25 år siden, september 1933

Da motorvogn litra Mr 205 den 3. ds. afgik fra Mosskov st. som tog 243, gik der ild i vognen, som trods ihærdige slukningsforsøg nedbrændte fuldstændig.

Tog 2014 Roskilde-Frederiksberg er den 11. ds. ved Harrestrup, hvor den forsænkede godsbane fra Vigerslev forenes med godsbanen fra Godsbanegården til Frederiksberg, kort igennem sandsporet og over stopperen, hvorefter maskinen væltede om på siden og 3 godsvogne afsporedes og beskadigedes.

Den nye motorfærge »Morsø« er afleveret fra Nakskov skibsværft og ankom til Sallingsundoverfarten den 4. ds., hvorfra D/F »Kronprins Frederik« er gået til Oddesundoverfarten, medens D/F »Marie« bliver tilbage. Ved Odde Sund var hidtil stationeret »Valdemar« og »Ingeborg«, af hvilke sidstnævnte bliver overkomplet.

*

G 169 — har nu stået ude i det fri uden vedligeholdelse, trods det at remisen i Fåborg er næsten tom. På et farvefoto ville maskinen være rustrød og ikke sort. Foto: S. Jørgensen.

DE ER I GODT SELSKAB PÅ EN JØRGENSEN-REJSE

JØRGENSENS

REJSEBUREAU

JERNBANEGADE 7 - KØBENHAVN V - TLF. BY. 9580 - C. 2251

Den 11. aug. kørte en første S-togs vogn til den elektrificerede nærtrafik en længere runde for at prøve spor og perroner. Det er en bivogn med to indgange fra siderne. Vognen er bygget i Randers. Den ser yderst tiltalende ud, både i det ydre og indre.

Vognen kørte fra Hovedbanegården

over Hellerup til Klampenborg og var senere en tur i Vanløse. Det var navnlig dens passage forbi perronerne på den lange strækning, der skulle kontrolleres.

En række teknikere fulgte med på turen. Bl. a. maskinchef Munk, overingeniør Engqvist, banechef Flensborg og trafikbestyrer Haarlev.

Fra jernbanens barndom

De første loko

Den 6. oktober 1854 åbnedes den sydslesvigske jernbane af kong Frederik d. 7. Denne bane begyndte driften med 8 loko, blandt disse var 2 tre-koblede maskiner nr. 7 og 8. Disse var byggede i England af Robert Stephenson i 1844. Under banens bygning kørte begge maskiner fyld og ballast til sporet. De var begge med tre-koblede aksler under langkedlen. De havde indvendige cylindre, som havde den ejendommelighed, at styringsstangen skulle stå bag ud, når maskinen kørte fremad.

Disse maskiner havde en stor trækkevne. Den ene af dem, nr. 8, kom i april 1862 til Århus fra Flensborg for at køre grustogene på banen fra Århus til Randers, der var under bygning. Da maskinen ankom, var Fiskerhusbroen ikke færdig, og man lod derfor maskinen med sin tender trække ad landevejen til Mundelstrup af 32 heste, hvor den kom på spor. Denne transport gennem Århus' gader og på landevejen samlede naturligvis en mængde interesserede tilskuere.

Maskinens fører var en englænder ved navn Manthorpe, som havde kørt som lokofører i Sydslesvig. Manthorpe kørte grus med denne maskine til 1873.

Den 29. juni 1867 kørte denne maskine det første gennemkørende prøvetog over hele strækningen fra Århus til Randers og tilbage. Turen kørtes på 1 $\frac{3}{4}$ time hver vej med ophold på stationerne og andre steder.

Da gruskørselen på Randers-Århus-banen var endt, kørte Manthorpe på Langå-Viborg-banen. Senere på strækningen Skive-Struer-Holstebro-banen. Derfra på Syd-banen og sidst på strækningen Randers-Ålborg. Maskinen blev på denne måde

kendt over store dele af Jylland. Når den ankom, blev den hilst med stor glæde af befolkningen, da den var det første rigtige tegn på, at jernbanedriften nærmede sig deres egen.

Banen Randers-Ålborg åbnedes i 1869. Den gamle grusmaskine blev derfor i 1873 for sidste gang repareret og malet i statsbanernes værksted i Århus og sendt tilbage til England.

Man kunne ønske, at den gamle maskine var blevet her i Danmark, da den var det første loko i Jylland, og i mange år den eneste med indvendige cylindre.

Lokofører Manthorpe gik i statsbanernes tjeneste og kørte her til sin død.

Under den lange grustogskørsel var der mange anmodninger fra interesserede personer om tilladelse til at få en køretur på maskinen. Disse anmodninger blev ikke afslået af Manthorpe, der endog skal have haft en ganske god ekstra indtægt ved dette. Efterhånden skal denne passagertrafik være blevet for stærk, så der udkom forbud mod dette.

Den første kongevogn

Ved åbningen af den sydslesvigske jernbane i oktober 1854 forærede det engelske firma: Peto, Brassey og Betts, som havde bygget banen og indledt driften på denne, kong Frederik den 7. en meget fin kongevogn.

Vognen var tre-akslet og efter datidens forhold umådelig pragtfuld. Dens længde var som de almindelige personvogne på banen, men den var inddelt i 3 afdelinger i stedet for kupérum.

Hjulparrerne var med centrum af jern, men fælge og eger var af meget hårdt træ. Om fælgene var almindelig bandage af

jern med flance. Denne byggemåde med træ skulle gøre vognens kørsel særlig lydløs. Disse hjul blev benyttet under vognen lige til 1888, da de blev udskiftet, men var ved denne udskiftning endnu som nye.

Kongevognen havde brun grundfarve. Langs dørene og vinduerne var malet planteblandsøjler, som under taget samledes i guirlander, der var meget smukke. Vinduerne og listerne her var pyntede med forgyldte stafferinger. De ovennævnte plantesøjler blev båret af smukke carytider, der var anbragte i højde med vinduernes underkant.

Det var helt nøgne kvindebuster, ikke to var ens, både mørke og blonde og alle meget smukke i udførelse og farver. BUSTERNE blev senere overmalede, man sagde efter ønske af dronning Louise, kong Chr. d. 9.s dronning, som efter sigende var en meget streng vogter af dyden.

Ved taget midt på vognen var anbragt en forgyldt kongekrone af træ. Vognens loft var indvendigt betrukket med hvid silke. Møbler og vægge med lyseblå silke. De tre rum i vognen var alle med store spejlglassruder. Vognens første rum var indrettet som en lille rygesalon. I midten var en stor salon. Det tredje rum var toilettrum med tilbehør. På bunden af kammerpotten i servanten her var malet et portræt af prinsen af Nør, samt nogle lidet smigrende vers om denne. Grunden til dette var, at nævnte prins blev landsforræder ved udbrudet af tre-årskrigen i 1848.

Træværket i vognens møbler var rigt forgyldt og bordene fint poleret træ. Der var silkegardiner for alle vinduer og smukke olielamper under loftet.

Vognen var bygget i England, men franske kunstnere havde udført dekora-tionsarbejdet.

I 1864 blev kongevognen taget af tyskerne, men senere tilbageleveret, fordi den havde været kong Frederik d. 7.s privatejendom. Vognen kørte i mange år som kongevogn, men i 1904 blev den ombygget til inspektionsvogn, da man fandt den for lille til kongens brug.

I Flensborg var der ved banens indvielse opført en remise til kongevognen, men efter tabet af Sønderjylland i 1864 havde man jo ikke megen interesse i remisen.

Minder fra denne gamle kongevogn findes nu i Jernbanemuseet i Sølvgade. Gå op og se på sagerne. De vil ikke fortryde det.

Verner.

Til lands - til vands og i luften

ZONE-REDNINGSKORPSET

Lykkesvej 18 - Herning

Telf. 1870

Spec.: Sværtransport

Telf. 14910 - døgnvagt

Odense

Stationsbilerne

Ø. Stationsvej 8

HURTIG — BILLIG — REEL

Jernbanepersonalet foretrækker

Stjerne Biscuit

Telf. Vejle 714

Dagbogen . . .

Skive H d. 4. august. I dag påbegyndtes opførelsen af stationsbygningen på den nye banegård Skive H, med nedramning af 240 jernbetonpiller som fundament.

Fredensborg d. 3. august. En personbil kørte ved 16.30-tiden gennem den sænkede bom i Asminderodgade og mod toget, der passerede i det samme. Bilen blev helt odelagt og føreren af den og en passager kom lettere til skade.

Silkeborg d. 5. august. En varebil kørte i dag mod den sænkede bom på hoved-

vej 15 ved Lysbro. Den svære bom knækkede midt over. Føreren af bilen pådrog sig nogle kvæstelser i hovedet.

Middelfart d. 9. august. Dansk Jernbaneforbund har fra i dag inviteret 50 svagfore fra hele landet til en uges ophold i feriebyen ved Fænø Sund.

Jerslev d. 13. august. I eftermiddag kørte en 47-årig telefonistinde på knallert ud foran toget på overskæringen i Jerslev. Hun var dræbt på stedet.

Hobro d. 14. august. Under arbejdet med at forlænge perronen på Hobro station, blev den 65-årige jernbanearbejder Kr. F. Christensen påkørt og dræbt af et gennemkørende særtog.

Sønderborg d. 18. august. Efter syv måneders spærring for togtrafik over Alsundbroen, blev broen kl. syv i dag åbnet for passage af tog.

Vesterport d. 23. august. En 68-årig kvinde forvildede sig ved middagstid ind i tunnelen mellem Vesterport og Nørreport. Hun blev kastet frem og tilbage mellem to S-tog, der passerede samtidig, og hun var dræbt på stedet.

Næstved d. 22. august. Den 28-årige jernbanearbejder Erik Nielsen blev ved godt 10-tiden påkørt og dræbt af eksprestoget fra syd. Han var trådt ud fra sporet, hvor et godstog var under udkørsel, men han trådte ind i sporet, hvor eksprestoget kom.

Nørager d. 25. august. I formiddag kørte en personbil mod motortoget på overskæringen i Nørager. Der skete kun materiel skade.

Lejre d. 25. august. En 78-årig sindsforvirret mand blev ved 21-tiden påkørt af toget fra Kalundborg kort for dette nåede Lejre st. Han blev skubbet til side af maskinen og slap med en forvreden skulder.

Helsingør d. 26. august. Da færgen DAN ved 4.30-tiden var på vej mod Helsingborg, blev den påsejlet af et russisk tankskib NARA, der havde vigepligt. Der skete kun mindre skade på færgen, men den russiske damper fortsatte sin sejlads som om intet var sket.

Løkken d. 4. august. En 8-årig cyklende dreng blev ved 15-tiden påkørt og dræbt

BELLGRAPHIC . . .

Nord- og Nordvestfynske Jernbaner

FRA	TIL	DOBBELT
A.	B.	C.
PERSONER ENKELT		
DATO		

H ODENSE-SØNDRSØ-BOGENSØ T

BILRUTEN:

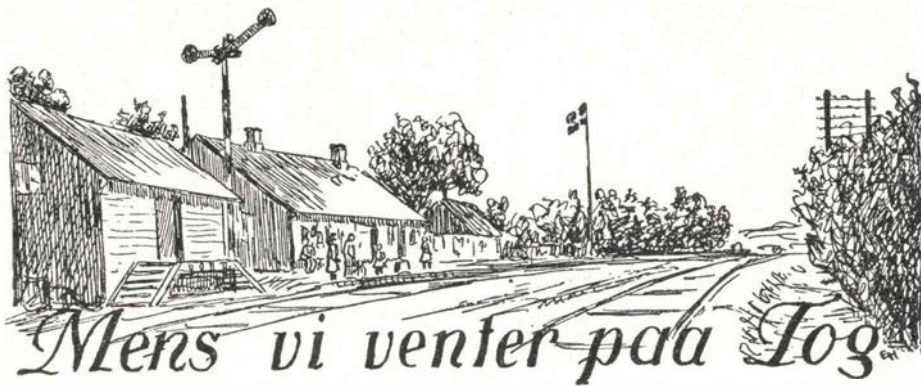
Bellgraphic føreren...

BORT FRA BJERGE AF
UKONTROLLABELT SVIND
AD DE ENKLESTE
BILLETTERINGSVEJE
TIL TOPS I
INDTÆGTSHØJDERNE

BIL
RUTERNES
BILLET
SYSTEM

Aktieselskabet **SYSTEMEX**
BORGEGADE 15 · KØBENHAVN K
TELEF. PAL. 2090*

Karolines Tyrol rejse . . .

Hvad gør man om aftenen, når man holder ferie i en lille idyllisk bjergby i Tyrol? Man går på kro. Der er nemlig ikke andet at gøre. Altså gjorde Karoline og jeg det også, da vi var med et rejseselskab i Tyrol, og de øvrige til selskabet hørende gjorde ligeså. Kroen var, som den den slags kroer er i de af turisterne okkuperede småbyer, efterhånden gået over til at betragte turisterne som deres vigtigste kunder, og gjorde sig al umage for at tænkes disse. Der var forøvrigt meget hyggelig i samme kro, når ikke netop det improviserede tyrolerorkester (der selvfølgelig ikke var improviseret, men lejet) larmede, som det gjorde det meste af tiden mellem 20 og 24 hver aften. Det kan være meget morsomt at se og høre på et sådant orkester en enkelt aften, særlig hvis man først har tømt en kande eller to, men jeg personlig finder det ikke morsomt, når det skal være til daglig. Dette forhindrer naturligvis ikke, at andre kan finde det meget nær det vidunderligste, der er til.

Vort orkester bestod af fire mand, to ældre og to yngre. De var selvfølgelig i hatte med fjer på, broderede veste og gamle fedtede knæ-skindbukser, som om de var rigtige vaskeægte tyrolere fra selve byen, der bare var gået til kros, og sad og hængte over en kande vin. Når de så blev opfordret til at spille (og det gjorde de altid) fandt de instrumenterne frem, arrangerede sig i et hjørne og spillede op,

imellem syngende til. Efter et par numre begyndte gæsterne at synge med og de yngre at danse. Skiftevis gik en af de unge orkestermedlemmer hen og dansede med en eller anden tilfældig af damerne, som tilsyneladende følte sig himmelsk lykkelige for en dans med en af de skindbukseklædte. Karoline kroede sig gevaldigt, når det var faldet i hendes lod, og det gjorde det ofte.

Jeg lod musikken og dansen passe sig selv og helligede mig samværet med en bagermester fra Vendsyssel, som havde gjort den opdagelse, at en bestemt slags flasker, som kroen havde et oplag af, var langt at foretrække frem for kanderne. Efter en grundig prøvelse gav jeg ham ret, og vi søgte uvilkårligt hinandens selskab, mens Karoline og bagerens kone fortrinsvis hengav sig til den mere letbenede underholdning. Når kroen lukkede, var vi alle trætte, mætte og søvnige, vi gik i seng og sov som murmeldyr.

Så skete det en eftermiddag, bageren og jeg sad på kroens veranda og havde det rart. Man gik ellers officielt kun på kro om aftenen. Pludselig dukker Karoline og bagermadammen op: »Nå, her sidder I.« Det var Karoline som førte ordet til at begynde med. »Det er vel nok kønt. I lader Jeres stakkels koner gå alene omkring og kede sig.« De så nu ikke netop ud til at kede sig, de var så venlige og fidele, at jeg fik en anelse om, at der var noget i gære.

»Sæt Jer ned og få noget til munden,« sagde bageren. Han var en lun fyr den bager, han var klogere, end man anså ham for at være. Mærkværdigt rare og føjelige satte de sig hos os, og bageren bestilte kaffe med likør til dem. Så fortsatte Karoline smilende og indsmigrende: »I sidder i grunden og har det dejligt her.« Vi nikkede: »Nu må I da vist snart være udhvilede. I passer da på ikke at foretage jer noget anstrengende.«

»Det skal man også, når man holder ferie,« sagde bageren.

»Men I må jo heller ikke glemme, at jeres koner måske ikke er så trætte. Nu skal I høre. I morgen tidlig starter vi allesammen, hele selskabet, medbringende frokosten. Vi sejler over soen og så går vi op til Sorte Hus. Det er det, vi kan se her lige overfor omtrent helt oppe ved toppen. Der spiser vi frokost og tager tilbage, når vi har set os mæt på den vidunderlige udsigt, der må være deroppe fra. Hvad mener I om det?«

Jeg skottede over mod Sorte Hus og gøs ved tanken om at skulle klatre derop. Bageren ikke så meget som drejede øjnene, men svarede: »Ja, det vil da være gevaldigt. Jeg tror det vil blive en rigtig herlig tur. — Vi kan vel så vente jer hjem henvend aften?«

»I skal da med.«

»Jeg er nu bage for, det bliver for anstrengende for os. Jeg har aldrig været så god til at gå op ad bakken. Hvad mener du? Han så over på mig. Men jeg fandt det bedst ikke at mene noget og nøjedes med at kaste et fortabt blik over mod bjerget. Så kunne bagermadammen ikke tie længere. Hun var en rigtig vendelbo, hidsig og rapkæftet.

»Det kan ikke nytte noget, I klager jer. I skal med, at I ved det. Vi er ikke rejst her ned for at I skal sidde og drikke, æde og sove hele tiden. I går og bliver så dovne og dvasker, så vi kunne lige så godt ingen mand have. Hele dagen sidder I og driver og lader os passe os selv. Om aftenen gider I ikke danse med os eller underholde os, og når vi endelig går i seng, er I så trætte, at I snorker, så snart I lægger jer. Tror I det er morsomt for vi koner? Vi er da ikke ældre endnu, end at vi godt kan have lyst til andet end æde og drikke

Til JYLLAND
over
HUNDESTED — GRENÅ

Tog fra Hillerød

Hverdage: 7,15 9,15* 11,15 16,15** 18,15* 20,15**

Søndage: 7,15 10,50 16,12 18,15* 19,15

* Færgen sejler kun til 31.-10.

** Færgen sejler ikke 24.-12. og 31.-12.

Frederiksværkbanen

Hovedbanegårdens
Restaurant

KØBENHAVN

Central 1232

F. L. Viltoft

og sove. Nu tager I med imorgen, ellers bliver vi ikke gode venner.«

Jeg ventede, at bageren ville være blevet gal i hovedet og sagt noget stærkt. Men han sagde bare i den mest venskabelige tone: »Ja men, så tager vi da med. Vi vil skam da ikke være uvenner med jer, ikke for alt i verden. Det kan måske også blive en dejlig tur for os. Vil I ikke have en likør mere f. eks. med en ispind til, det skal være noget så godt?« Han var tilsyneladende i glimrende humør, og vi havde det rart hele eftermiddagen.

Den aften dansede Karoline og bagerfruen temmelig meget med de to unge læderbukser. Abekattene som bageren kaldte dem. Da vi ved lukketid gik op for at gå i seng, havde Karoline et par flasker under armen, og hun bad bagerens komme med ind på vort værelse til en drik. Jeg fik en mistanke om, at der forberedtes noget usædvanligt, men kunne ikke regne ud, hvad det var.

Vi fik os anbragt delvis på to stole og delvis på sengene, vi skålede og havde det rart og morsomt. Alle var i højt humør. Ligesom det gik allerbedst, spørger Karoline: »Er I meget ked af, at I skal med i morgen?«

»Nej nej, nej nej,« svarede bageren. »Vi glæder os da nærmest til det.«

»Nu skal du ikke lyve.« Det kom lidt skarpt fra konen. Karoline så på mig på en måde, der ikke var til at komme udenom, og jeg sagde derfor: »Jeg er nu ikke så varm på det. Men jeg vil da tage med, når I helst vil have det.«

»Vi har nu besluttet,« kom det langsomt og velovervejet fra Karoline, at I godt må blive hjemme. Det kan gerne være, det vil blive for anstrengende for Jer, og vi vil ikke risikere, I bliver dårlige.« Hendes ansigt og stemme udtrykte den inderligste velvillie og omsorg.

»Du er en klog kone og en god kone,«

sagde bageren til Karoline, der kvitterede ved at kysse ham på kinden.

Da vi næste morgen tog afsked med de bortdragende bjergbestigere, kom de to musikere og tog plads i båden ved siden af Karoline og bagerfruen: »Hvad pokker, skal der musik med?« siger jeg til bageren.

»Hm — jeg har lejet dem til det — Hm — Skal vi gå ind og få lidt til vor mund? — Det var derfor vi slap. Hm — Lad dem mere sig — De har godt af det,« svarede han.

Den aften dansede Karoline og bagerfruen ikke med de to abekatte. De blev siddende hos os og smagte på flaskerne,

måske lidt rigelig, og da vi skulle til at bryde op, hævdede Karoline sit glas mod bageren og sagde: »Skål, bagermester. Du er en klog mand.«

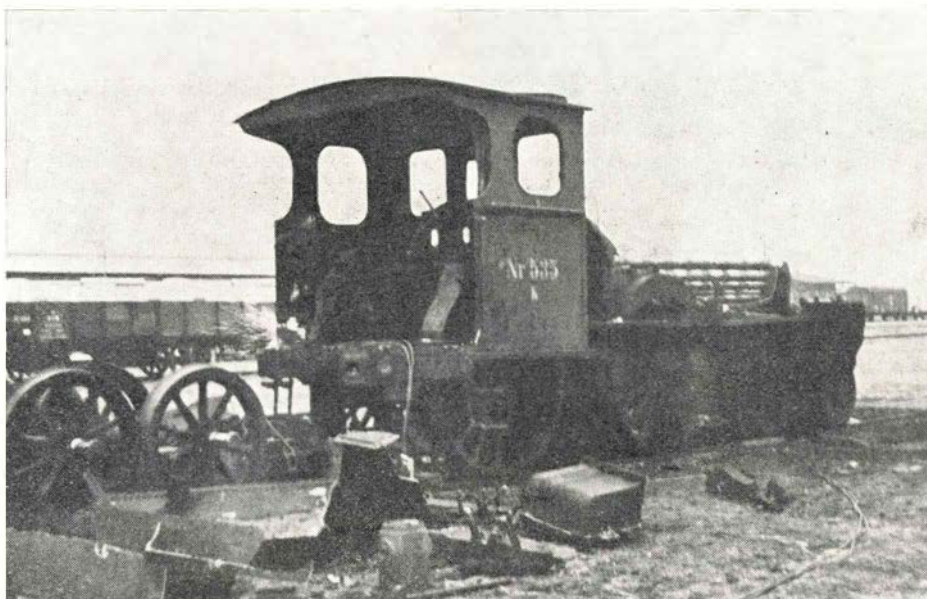
Dagen efter rejste vi hjem. lady.

Kaptajn Jespersen

sagde:

At være sund betyder bl. a. at kunne glæde sig uforbeholdent over livet og sine medmennesker!

Farvel til K 535

Her ser vi K 535 før dens totale udslettelse. Foto: Edgar Nielsen, Horsens.

UNIFORMER I MERE END 100 ÅR

Når De lægger uniformen .....

Til Deres daglige arbejde går De i en uniform fra J. B. Schilder, firmaet som i mere end 100 år har specialiseret sig i uniform-skrædderi. Den erfaring vi har høstet, stiller vi til Deres disposition når det drejer sig om civilt tøj. De kan vælge forarbejdningen i hånd-skrædderi eller fineste målkonfektion — snit og pasform er det ypperste i hver prisklasse. Såfremt en kontoberaling passer Dem bedst træffer vi aftale herom — og naturligvis uden rentetilæg.

I. B. SCHILDER

Nørregade 7 - København K - Central 2058

Vandring i naturen

Nej, det er ikke det De måske venter. Det er ikke med Chr. Torpe og Leo Novrup, men det er en naturvandring omend ikke af ordinært tilsnit.

— langt er der ned til Troldhedebanens spor i dalens bund

For at begynde med fortiden, der er den røde tråd i nærværende artikel, så opstod hos mig den tanke, at en fodtur ad eller langs den i 1930 nedlagte jernbane Kolding-Egtved kunne være en interessant opgave for en jernbanemand. Dels er det så mange år siden banen lukkede, at den for adskillige kun er et vagt begreb, og dels var den vel også på grund af sin sporvidde (1000 mm) allerede dengang noget af et særsyn, idet antallet af smalsporbaner her i landet ingensinde har været stort — man burde dog måske undtage Sønderjylland.

Banens samlede længde var 27,8 km, og når man tager i betragtning, at det på nuværende tidspunkt — 28 år efter banens nedlæggelse — formentlig vil være vanskeligt at passere den i hele dens udstrækning uden at måtte lægge nogle kilometer til forannævnte 28 på grund af visse omveje m. m., vil det sige, at der på forhånd må regnes med en fodtur på ca. 35 km's længde. Dette tal viste sig også at stemme nogenlunde med de virkelige forhold, og lad det være sagt straks, at hvis samme tur kunne interessere andre, må eventuelle liebhavere indstille sig på en anstrengende opgave, og i første række afpasse især fodtøjet derefter.

Lidt historie

Der har tidligere i bladet været omtale af KEJ, så jeg vil nøjes med at opremse

enkelte historiske oplysninger som baggrund for turen.

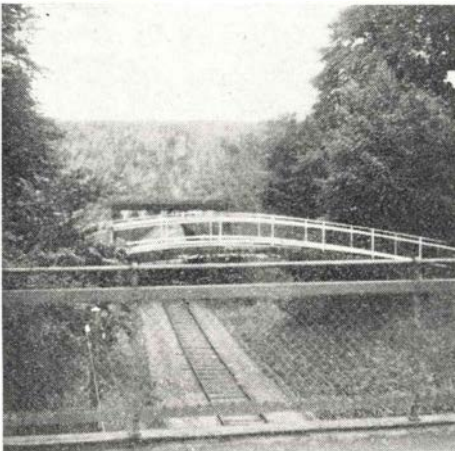
Banens åbning fandt sted den 4. maj 1898 med et materiel bestående af 3 lokomotiver, 3 personvogne og 15 godsvogne, dette måtte dog snart suppleres med bl.a. et antal undervogne (transportører).

Der har i årene fra 1925 til 1930 været kørt et stadig stigende antal togkilometer med motortrækraft, således begyndende med halvdelen af det samlede antal kørte km i 1925 og sluttende med to trediedele i 1930. Driftens økonomiske resultat har i årene fra 1917/18 været negativt kulminerende med ÷ 139.000 i 1920/21, og derudover vel ca. ÷ 100.000 i gennemsnit pr. driftsår. Store tal når man tager såvel banens længde som — og dette især — datidens prisniveau i betragtning.

Banen beskæftigede ved sin lukning 24 personer.

Afgang fra Kolding

Fodturen startede en tidlig — meget tidlig — morgenstund på Kolding station,

Dæmningen ved Bramdrup, her set fra vejbroen. I bunden Troldhedebanens spor

hvor rutebilstationen nu har udslættet alle rester af banens daværende sporareal. Der er i det hele taget i selve Kolding by kun lidt tilbage, der kan henføres til banens eksistens, og det er egentlig først på hjørnet af Hogesti og Dyrehavevej vi møder banens planum, der som en sti beskiltet »Banestien« strækker sig mod nordøst — nord gennem skoven. Her må dog bemærkes, at samme sti i øjeblikket for den inderste dels vedkommende udvides til vej med deraf følgende udslættelse af linieføringen tilfølge. Hvor vejarbejdet ender er fortiden mere nærværende, og stadig

På opdagelse efter
Kolding-Egtved jernbane

stigende har banen arbejdet sig mod nord, idet den passerer et terræn, der åbner mange smukke udsigter, og er uberørt af nutidens trafik. Man aner at, stigningen, der fra Kolding Nord har strakt sig uden afbrydelse over en strækning på adskillige km, har givet anledning til mange vittigheder angående togenes hastighed, selv om datidens rejsehastigheder ikke stod mål med nutidens jag.

Planum er helt frem til Bramdrup farbart, og på nær de sidste få hundrede meter også synligt. I Bramdrup har tværdalen givet anledning til et efter forholdene meget stort jordarbejde, en dæmning hvor igennem senere TKVJ er fort i en tunnel. Stationen i byens nordlige del er stadig let kendelig og bruges som alle øvrige stationsbygninger til beboelse. Videre frem er der på strækningen indtil Almind en hel del kortere eller længere »slip«; steder hvor man, når kornet er høstet, evt. kan forcere terrænet og stadig ved hjælp af dæmningsrester og småudgravninger holde bestik.

Banen løber iøvrigt over denne strækning i kort afstand fra og parallelt med vejen Vejle-Kolding, hvis store trafik af bl.a. svære lastbiler kan gøre det noget vanskeligt at koncentrere sig om opgaven — fortiden. Jeg kan her indflette, at banen som helhed har berørt en interessant og smuk natur, og ganske givet har hort til de baner for hvilke naturskønheden var et stort aktiv, selv om datidens flugt til naturen vel næppe har bragt så mange kontante midler i kassen som tilfældet er i dag.

Nord for Almind afviger vi fra den rette linie, og følger et langt stykke mod

Almind dæmningen, hvor vildsom vegetation lukker sig over dæmningen

øst dalsiden med jævnt fald mod dæmningsmidten, hvorfra banen atter stiger op mod højlandet, idet den tager retning mod nordvest — mod Viv.

At dalen er smallere på overgangsstedet end direkte nord for Almind i forbindelse med at banen på sin vej østover når at falde noget, må sikkert ses som årsag til det noget umotiverede sving mod øst. Selv om vildsom vegetation delvis skjuler dæmningsarbejdet, kan man dog opfatte, at der er lagt et kæmpemæssigt jordarbejde her, hvor Alminddalen overskrides. Også umotiveret er beliggenheden af Havreballe station, der ganske vist blev benævnt holdeplads, men trods alt var bygget som station. Der er i dag kun beskeden bebyggelse bestående af et par huse samt Havreballegård. Hvorvidt den sidste i banens fødselsstund på een eller anden måde har haft særlig tungtvejende argumenter m. h. t. oprettelse af station, skal jeg lade være usagt.

Stadig kan vi følge banens forløb, idet

det kuperede terræn helt frem til Gravens har krævet så store jordarbejder, at det — 28 års »slid« til trods — er svært at skjule.

Viv stations facade mod gaden viser sig at være noget af det mest velbevarede,

Viuf (Viv) stations gadeside næsten uændret

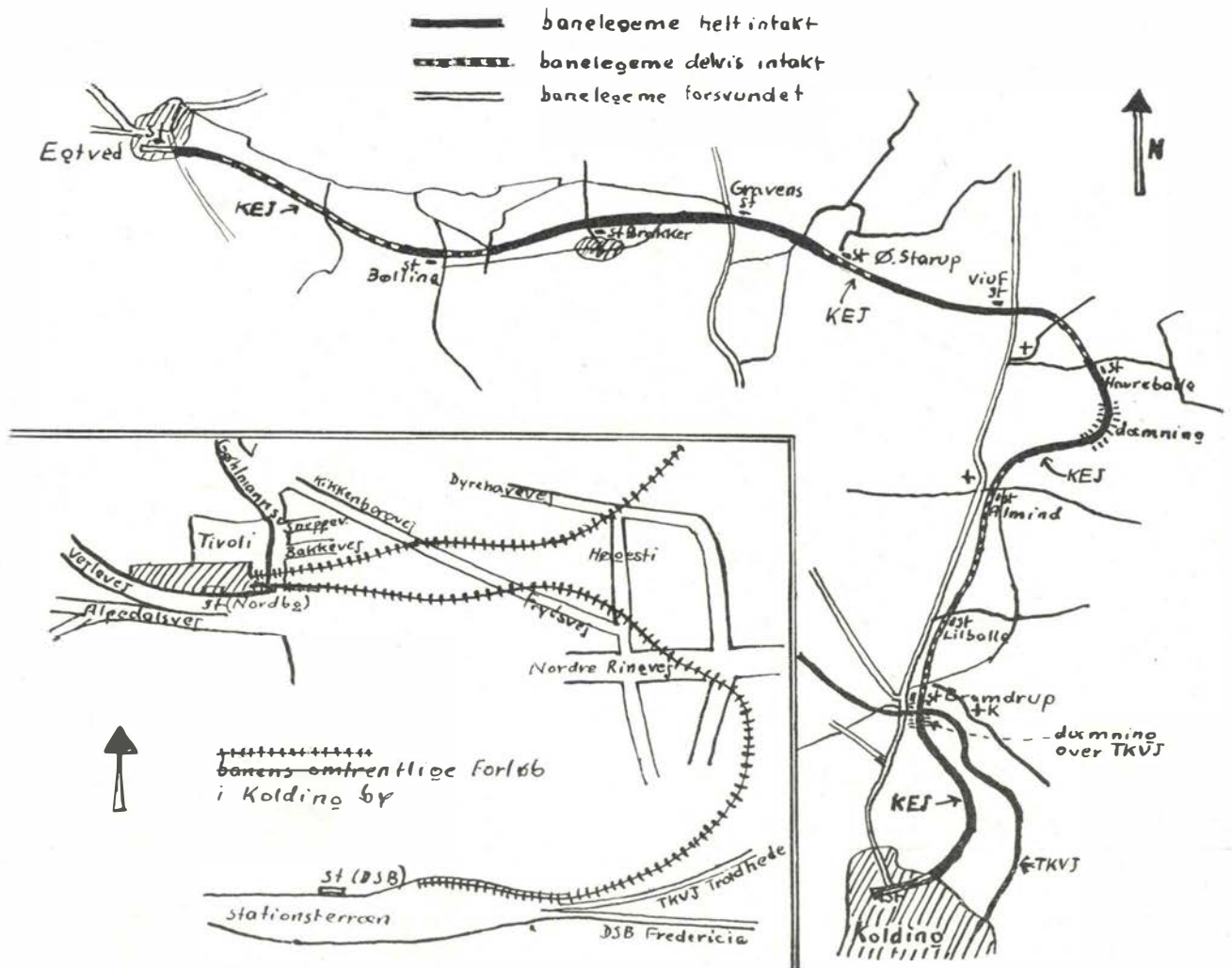
idet der de fleste steder er foretaget tilføjelser af den ene eller den anden art (kvist, veranda, udhus o.s.v.).

Fra Viv til Egtved er det ikke en ret linie, men der er dog ikke større sving på denne strækning, der iøvrigt efter Gravens når ind i et højt, men nogenlunde jævnt terræn.

Når man på det meste af denne sidstnævnte strækning alligevel kan stedfæste banens forløb, må det søges i den omstændighed, at jordens beskaffenhed ikke helt er den samme som i østligere egne, hvorfor en kultivering af banens muldfatige planum ikke er af samme betydning.

Efter Viv, hvor stationen ligger ved kroen og hermed et lille stykke fra selve kirkebyen, fortsættes turen over Øster Starup til Gravens, hvor stationen er lagt midt i bebyggelsen.

Stationerne Brakker og Bolling samt til en vis grad Ø. Starup ligger ikke helt i kontakt med bebyggelserne, idet der dog for først- og sidstnævnte stationers vedkom-

Skitse over Kolding-Egtved banens løb

Randers

Niels Ebbesens Bar

Storegade 12 - Randers - tlf. 1744

Her får De maden uden ventetid til billige priser

Smede- og maskinværksted

Ridehusvej 1 - Randers - tlf. 6803

Alt smede- og maskinarbejde udføres.

Tilbud og overslag gives

Lise Jensens tandteknik

Kirkegade 7 - Randers

Konsultation: 9-17 og 18-20

lørdag 9-12. - Tlf. 6640

Skive

Jyllandsgades Slagterforr.

Skive - tlf. 1038

Kød - flæsk - hjemmelavet

Altid friske varer

M. Madsen

Maskin- og beholderfabrik

Viborgvej - Skive

Telefon 1339

»Nørreport«

Nørregade 33 - Skive

Frisk og lækkert brød

hver dag

Tlf. 1230

Nykøbing Mors

Tobaksforretningen

Nørregade 8 - Nykøbing Mors

Tobak - cigarer - vine og

spirituosa Tlf. 542

Werner Nielsen

Højbro 30 - Nykøbing M. - tlf. 8

Alt i 1. kl.s kolonial

Spec.: ekstrafin kaffe

TRIKOHL

Havnegade 5 - Nykøbing Mors

1. kl.s kemisk rensning og

oprensning

Tøjet hentes og bringes - Tlf. 955

Spare- og Laanekassen for Silkeborg og Omegn

Vestergade 3 . Silkeborg

Tlf. 410 - 416 - 417

Man sætter sig og nyder naturens ro — om lidt kommer toget — ak, nej, det er så længe siden

mende er tale om en kort afstand til hus-samlinger, medens Bølling st. har en noget isoleret beliggenhed i en forholdsvis tyndt befolklet egn.

På en stenkiste — ydterst velbevaret iøvrigt — et sted ude vest på blev der taget anledning til en lille kaffepause, samtidig med at kræfterne samledes til den sidste del af turen. Ind mod Egtved, samt i selve byen, forsvinder banen stedvis. Byens stationsbygning blev opført i samme stil som genkendes i alle banens stationer blot i større format.

Man kan vel ikke sige, at stationsbygningerne i type danner noget helt egenartet, idet flere baner åbnet omkring århundredskiftet har bygget på lignende vis, men de danner dog et samlet hele rent arkitekturmæssig set, og er selv i dag let kendelige.

Ved vejs ende . . .

Turen er altså til ende, og fra Egtved er der mange muligheder for tilbagebefordring til Kolding eller næsten alle andre verdenshjørner. At så alle befordringsmuligheder består af »konkurrenter« — rutebiler — ja, sådan er udviklingen også

Ost er billigt pålæg

1 1/2 kg fed velsm. ost kun 4,48

1 1/2 » stærk Chr. d. 9 » 5,85

Godt 2 kg velsm. Tybo for 6,45

Reberbangsgade 22 - Aalborg

Telf. 2 51 12

andre steder, desværre vil man vel sige, når turens formål har været jernbanestudium, men en kendsgerning.

Vil nogen følge ideen op, hvad der kun kan anbefales, da er dette en tur uden for alfarvej, og en tur med mange smukke naturscenerier, ja så skylder jeg i sandhedens interesse at oplyse, at spadsereturen på de 35 km omsat til »landevejskilometer« sikkert må sættes lig i hvert fald 40 km, idet terrænet stiller noget større krav til vitaliteten end den slagne landevej. Med mindre det drejer sig om absolut trænede fodgængere vil det være naturligt at dele turen ved een af stationsbykroerne, f. eks. Viv ligger udmærket som dagsmål, uden at jeg dog på nogen måde har truffet aftaler med kroen dersteds!

Dette var naturvandringen, hvad læserne har fået ud af den ved jeg ikke, men er det blot en del af eget udbytte — hvad jeg håber — er formålet med beretningen nået, og er der skabt lidt kendskab til og interesse for een af vore smalsporbaner, ja så er endnu mere opnået.

Prb.

Havreballe st.

Hvor sporene gik vokser nu korn og nåletræer

Vagn Trillingsgaard

Tømmerhandel

Ved Tingvej . Herning . Tlf. 35

Tilbud gives på alt i trælast bygge- og isoleringsmaterialer

PRIVATBANE NYT

Løkken d. 4. august. En 8-årig cyklende dreng blev ved 15-tiden påkørt og dræbt af toget på en overskæring i udkanten af Løkken.

Fjerritslev d. 6. august. Sidst i november forrige år var et par heste søgt op på banen mellem Brovst og Halvrimmen, hvor de blev påkørt og dræbt af toget. Toget afsporede, og der skete forskellige skader på materiel og gods. Gård-ejeren, der ejede hestene, er nu ved retten dømt til at betale Fjerritslevbanen en erstatning på 7000 kr.

Vorbasse d. 13. august. Ved 19-tiden blev en traktor påkørt af skinnebussen på overskæringen i Gildbjerglund. Traktorføreren blev slynget af traktoren, men slap med nogle skrammer. Skinnebussen blev ret svært beskadiget.

Høng d. 14. august. Toget med skolebørn fra Høng påkørte i eftermiddag nogle diplomier kort før Høng station. Det lykkedes de fem mand, der var med troljen at springe i sikkerhed før påkørslen fandt sted. Skinnebussen blev afsporet, men der skete kun materiel skade. Baneformanden mente der var god tid til toget skulle komme, men det viste sig, at hans ur var gået i stå.

Fjerritslev d. 15. august. Ved 19-tiden kørte en lastbil ind foran skinnebussen fra Fjerritslev på overskæringen ved Dromshave. Skinnebussen væltede bilen i grøften, og der skete kun materiel skade.

Skelund d. 17. august. En knallertkører kørte i dag mod toget på overskæringen i Skelund. Han slap fra uheldet med nogle lettere skrammer.

Ølsted d. 18. august. Da Frederiksværkbanens dieselloko kørte ind på statio-

nens sidespor, brød sporet sammen under det. I løbet af nogle timer lykkedes det med bistand af Falck fra Hillerød at få det på spor igen.

Dybvad d. 25. august. En hjulbandage gik i dag af en tungtlæsset godsvogn, der derved afsporede med alle hjul. Vognen spærrede for den gennemgående trafik, men i løbet af nogle timer, var sporet atter farbart.

Skrøbelev d. 25. august. Toget fra Rudkøbing kørte ved 15,30-tiden ind i en flok kvæg, der blev drevet over banen i det samme. En kvie blev dræbt, og toget fik sin bremseledning ødelagt.

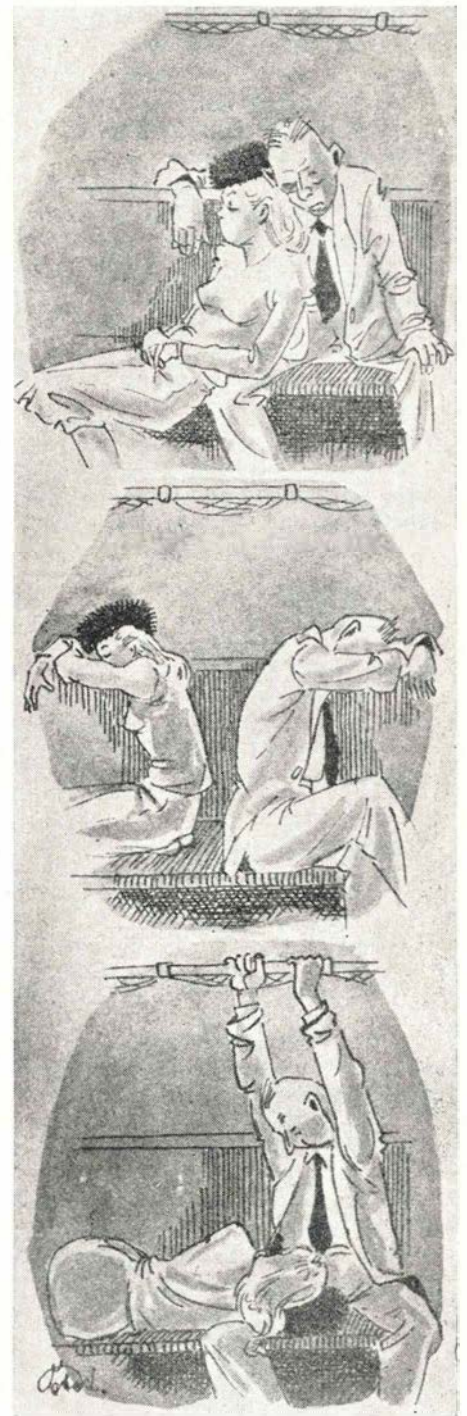
Hundested d. 28. august. Ved 18.30-tiden skete der i stationens nordlige ende et sammenstød mellem toget, der var under indkørsel fra Hillerød og skinnebussen, der kørte ind fra havnesporet. Der skete betydelig materiel skade. Seks af de rejsende kom lettere til skade.

Ebeltoft-Trustrup banen havde i sidste år forbedret regnskabet således, at underskudet gik ned til 77.911 kr. mod foregående års underskud på 108.033. Der havde været nedgang i antal rejsende på banen, hvorimod antallet med banens rutebiler var steget. Rutebildriften viste et overskud på 40.956 kr.

Kertemindebanens underskud blev på 304.685 kr. en stigning på 19.000 kr. fra forrige år. Der havde været en nedgang i antal rejsende på ca. 10.000, hvorimod godsbefordringen havde holdt sig uforandret som i fjor.

Varde-Nr. Nebel banen. Banens underskud er på 82.728 kr. mod 32.000 kr. året før. Rutebildriften havde efter afskrivninger på 44.000 kr. givet et overskud på 11.400 kr. Ministeriet har givet banen tilskud om 75 pct. tilskud til forlængelse og

forstærkning af krydsningssporet på Oksbøl st. Udgifterne hertil er anslået til ca. 225.000.

Hjemad fra ferie

HOS UBBE NIELSEN

får De altid det sidste nye inden for
modens hårpleje
Ny elegant SKØNHEDSSALON
Herning . Skolegade 49
Ny salon: **Fonnesbechsgade 7**
Fru EVA NIELSEN
Læge examineret skønhedseksper
Ring og bestil tid! - Tlf. 1843

Restauranterne
De Danske Østersøfærger
K. BJØRN JENSEN

Thisted

Alfred Nielsen's efft.

Vestergade 22 - Thisted - tlf. 119
Isenkram - glas - udstyr
værktøj og støbegods

Tobaksforretningen

Vestergade 20 - Thisted - tlf. 1160
Alt i tobaksvarer
vine og spirituosa

H. Hansen & Søn

Lille Torv - Thisted - tlf. 217
Altid 1. kls kød
og hjemmelavet pålæg

Struer

Nordvestjysk Revisionskontor

Revisor H. L. Larsen
Fiskergade 1 - Struer
Tlf. 844

Banegårdskiosken

Struer - tlf. 923
Aviser - dag- og ugeblade
chokolade - tobaksvarer

Struer Kul-Import $\frac{A}{S}$

Østergade 29 - Struer
Telefon Struer 777

Holstebro

Nørregades Fodklinik

Gudrund Larsen
exam. fodspecialist
Nørregade 27 - tlf. 2245

Niels Bagger

Vestergade 25 - tlf. 301
Alt i 1. kls kolonial
Tobaksvarer - spirituosa
NB. Ekstrafin kaffe

Bazarbygningens

Konfektreforretning

Nr. Port - Holstebro - tlf. 716
Chokolade - konfekture -
gaveæsker

Autolakereriet

Robert Lindebjerg
Bisgårdsgade 14 - tlf. 692
Alt autolakering udføres
1. kls arbejde - Tilbud gives.

Gar Deres indkøb hos vore annoncører

— For en jernbanemand er det en fornøjelse at se hvor velholdt banelegemet altid er på denne bane.

Høng-Tølløse banen har et underskud på 142.385 kr. mod 93.632 kr. året før. Banens befordrede godsmængde viste en betydelig stigning som følge af, at sukkerroetransporterne fra Odsherred til Gørlev, der tidligere sendtes over Hørve-Værsløv, nu sendes over Tølløse-Høng, man da det er til lave fragter, gav det ikke nogen særlig stigning i godsbefordringsindtægten. I driftsudgifterne indgår 70.000 kr. som driftens tilskud til fornyelse af banens spor, der i øjeblikket fornyes i så godt som hele dens længde.

Hads-Ning-Herreders Jb. Banens underskud er faldet fra 137.652 kr. i 1956-57 til 87.975 kr. i sidste driftsår. Det gode resultat skyldes i særlig grad, at banen har fået de bevogtede overkorsler erstattet med blinklys. Der er nu kun en bevogtet overskæring tilbage, og den forsvinder snart.

Varde-Grindsted Jb. Driftsresultatet blev et underskud på 66.894 kr. mod et underskud på 68.462 i fjor. Det oplystes, at nedlæggelsen af Vejle-Vandel-Grindsted jernbane havde skadet banen, men banens andel i den nye busrute Vejle-Varde havde givet et overskud på 15.412 kr.

Odsherreds banen. Banens underskud beløb sig til 302.000 mod 263.026 kr. året før. Der havde været en reel stigning i antal rejsende på 15 pct., hvilket i nogen grad skyldes i de fra Hørve-Værsløv banen overtagne bilruter. Banens andel fra hurtigruten Valby-Nykøbing S udgjorde et overskud på 25.505 kr. Fire af banens stationer var i årets løb moderniseret for et beløb på ca. 50.000 kr.

Ørnhoj-Holstebro Jb. Året sluttede med et underskud på 122.786 kr. mod 106.207 forrige år.

Randers-Hadsund banen. Her er underskudet nedbragt med en fjerdedel fra +24.000 kr. til 322.000 kr. Besparselsen er opnået ved rationalisering i driften, hvor man bl.a. har sparet 6 mand. Det opnåede driftsresultat er så meget mere bemærkelsesværdigt i betragtning af, at der var budgetteret et underskud på 441.000 kr.

Lynby-Nærum banen. Som følge af stigende driftsindtægter er banens underskud 149.870 kr. mod 225.219 kr. året før. I modsætning til de fleste andre baner, har jernbanen givet et overskud på 916 kr., hvorimod rutebildriften har givet et underskud på 149.785 kr.

Næstved-Præstø-Mern banen beder os meddele, at det driftsresultat for banen, som vi bragte i august nr., et underskud på 216.712 kr. efter modtagne refusioner udgør 103.757 kr.

Det ser iøvrigt ud til, at det vil blive vanskeligt for banen at opnå ny garanti på otte år og tilslutning til moderniseringen, da kun Næstved og Præstø byråd har vedtaget garantien, medens landkommunerne går imod.

Ålborg Privatbaner. Situationen for forlængelse af garantiperioden for disse baner er i øjeblikket den, at alle kommuner går ind for Ålborg-Hadsund banen. For Fjerritslev-Frederikshavn banen er der overvejende flertal for opretholdelse af banen. Frederikshavn og Sæby kommuner ønsker dog de 11 km bane mellem Sæby og Frederikshavn nedlagt. For Hvalpsund banen har 10 kommuner givet tilslutning, tre har nægtet, og fire ønsker grundlaget for underskudets fordeling ændret.

MODEL JERNBANE

Brobygning

Denne gang bringer vi en byggevejledning til en mindre bro til modelanlægget.

Broen er beregnet til indbygning i fast anlæg, men udformet som en enhed, således at den ved evt. forandringer i anlægget blot ved fjernelse af et par skruer gennem bundpladen a nemt kan flyttes og anvendes andet sted.

De fleste modelbyggere med faste anlæg

ønsker ofte dette udstyret med een eller flere broer for at udnytte terrainets højdeforskelle og gøre kørslen mere interessant og levende. Men her begås næsten altid den fejl, at anlægget udstyres med en kæmpebro, der ganske dominerer anlægget og helt stjæler synet fra dets øvrige detaljer.

Derfor et godt råd, begynd med et par mindre broer, f.eks. over et vandløb. Føl-

Begravelses-Forretningen

Skolegade 8 - Holstebro - tlf. 1440
er Dem gerne behjælpelig
med alt vedr. begravelse

Tangsgårds efft. - Arne Pedersen

P. V. Petersens efft.

K. Petersen & J. Rasmussen
Grønnegade 1. Viborg. Tlf. 962
Alt el-arbejde udføres. — Stort
udvalg i moderne belysninger.

gende byggevejledning forklarer fremstillingen af en sådan. Senere vil der komme beskrivelser af vejbroer m.v. af danske typer.

Byggevejledning

Broen opbygges på en bundplade **a** bestående af $0,4 \times 5,5 \times 15$ cm krydsfinér. Herpå er anbragt to bropiller **b** af $5,5 \times 3 \times 3$ cm fyrretræ. Husk her, at siderne på bropillerne skal være vinkelrette og hjørnerne skarpe. Bropillerne skrues eller limes til bundpladen.

I hver pille saves et udsnit til anbringelse af brofaget. Udsnittets dybde er 8 mm og bredden er 7 mm, herved bliver bropillens længde foroven reduceret til 23 mm.

Brofagets hoveddragerne **c** består af fyrretræ 102 x 7 x 4 mm, hvorpå der limes dels langsveller **e**, disse er $55 \times 3 \times 3$ mm, dels almindelige modelsveller **f** $30 \times 3 \times 3$ mm. Svellerne må ellers for at være skalatro ikke være tykkere end 2 mm, men da så tynde trælistor let flækker ved anbringelsen af rækværket **j**, hvis stivere blot stikkes ned i et boret hul i hver langsvelleende, har vi set bort fra det skalatro. Der bruges 7 langsveller og 6 almindelige sveller, der alle limes på hoveddragerne.

Brofaget forsynes nu med plankedække **g** og **h** af 1 mm finér eller fiberplade. Dimensionerne er som følger: **g** 104×15 mm og **h** 104×12 mm. Disse plader eller strimler på oversiden af svellerne som vist på tegningen. Limningen udføres med nitro- eller kunstharpikslim.

Vi bør måske lige nævne, at afstanden

mellem hoveddragerne er 14 mm, således at disse kommer til at ligge umiddelbart under skinnerne.

Hver bropille pålimes nu to kantstykker **d** af $23 \times 6 \times 2$ mm træliste. Træstykkerne påsættes sådan, at en kant på 2 mm rager ud over bropillens side.

Brofaget limes nu til fundamentet, hvorefter gelænderet **j** anbringes. Selve gelænderet fremstilles af 1 mm pianotråd, hvorefter der afklippes 20 stk. af 16 mm længde, der bruges til de lodrette støtter. Endvidere afklippes 4 stk. af 120 mm længde, disse loddes fast til støtterne, fig. j. Afstanden mellem støtterne skal nøje svare til langsvellernes placering, idet støtterne nu stikkes ned i tilsvarende huller i langsvellerne. De yderste gelænderstøtter anbringes på samme vis i udboringer i kantstykkerne **d**.

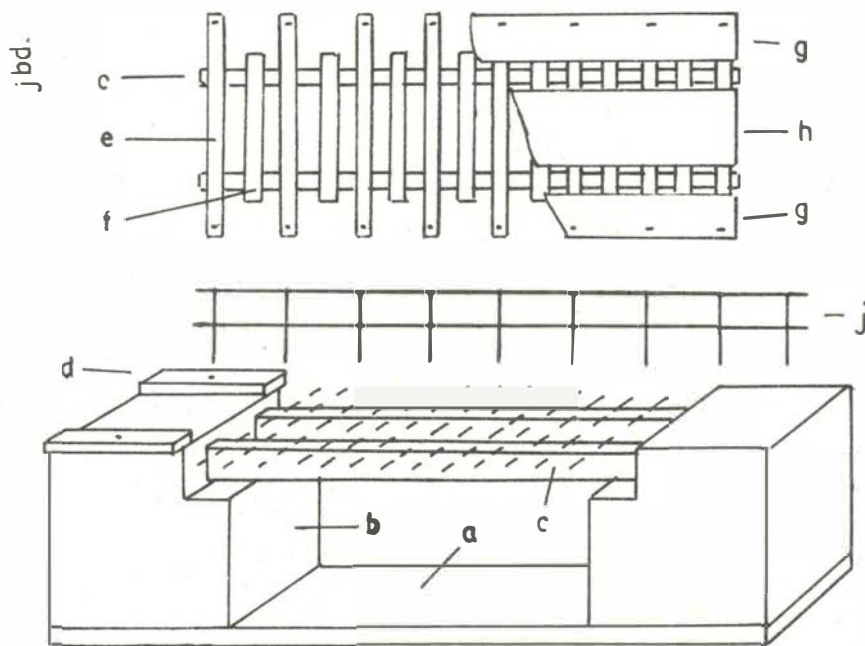
Inden broen anbringes i terrainet, skal den lige have en overfladebehandling.

De sidste spor af savsnit slibes af med sandpapir, men pas på at de skarpe hjørner ikke afrundes ved denne operation.

Herefter males broen med mat oliefarve eller med plakatfarve. Brug endelig ikke lak, man ser jo f.eks. aldrig lakskinnende betonpiller, vel?

Bropillerne males cementgrå, længde- og svellerne stålgrå (stålhud). Plankedæk og sveller sorte, gelænder aluminiumsfarvet. Bundpladen behøver man ikke at male, da den jo bliver tildækket med terrainmasse, når den færdige bro indbygges i anlægget. Ønsker man at give bropillerne udseende af at være fremstillet af granitblokke i stedet for af beton, kan man undlade at male dem og i stedet påføre dem dækmasse efter opskriften i bladet for maj 1957.

Eller man kan — hvad der er ulige nemmere — pålime bropillerne plasticplader med præget mønster. Man kan

Arbejdstegning til bygning af broer

Husk

banegårdsrestaurant

Silkeborg

R. E. Madsen - Tlf. 717

ALADDIN oliebrændere

DIREKTE FRA FABRIK

Komplette anlæg bestående af:
Støbt brænder
Oliekontrolventil

Vægekonsol
20 liters olietank m/ måler
2,5 meter udglødet kobberør

FABRIKSUDSALGET AF OLIEKAMINER ^{1/5}

Tullingsgade 3 - København V. - Telf. Central 5763

Priser fra kr. 195,00
plus montering

FORLANG BROCHURE

Brabrand

Hvilehjemmet »TOFTEN«

Toftevej 2 - Brabrand - tlf. 6 03 60
Rolige og hyggelige omgivelser
God forplejning
Fruerne E. Thygesen og
I. Neess Sørensen

Brabrand Kødforsyning

Hovedgaden 60 - tlf. 6 03 75
Kun 1. kl.s varer.
Bestilling på smørrebrød modt.

Alt i bøger - fyldepenne
papir og foto

Brabrand boghandel

Cai Marnow
Hovedgaden 70 - tlf. 6 01 70

Odense

Frugtforretningen

Thorsgade 43 - Odense
... billigst med det bedste

Slagterm. Viggo Jensen

Dronningensgade 38 - tlf. 12 10 19
Alt i 1. kl.s kød og
hjemmelavet pålæg

Niels Jacobsen

Kongensg. 53 - Odense - tlf. 12 14 15
Tricotage - undertøj - linge
og strømper. Stort udvalg.

Nyborg

Fa. J. O. P. - Nyborg

Knallert-, cykel-, symaskine-
og støvsuger service
Gerne konto Tlf. 1232

Murer-, kloak-, betonarbejde

paa ældre ejendomme tilbydes
Carl Madsen,
Sylleskovvej 5 . tlf. Nyborg 490

Damefrisørsalonen CHIC

Blegdamsgade 2 - Nyborg
Moderne frisurer, kold perman.
Inga Rubæk - tlf. 1816

GUBI's planteskole

og anlægsgartneri
Tlf. Grenå 988
Alt i planteskoleartikler

nemlig i dag for et ringe beløb købe plasticplader med farver og mønstre, der er særdeles velegnet til formålet.

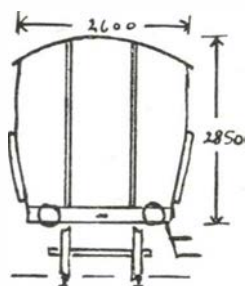
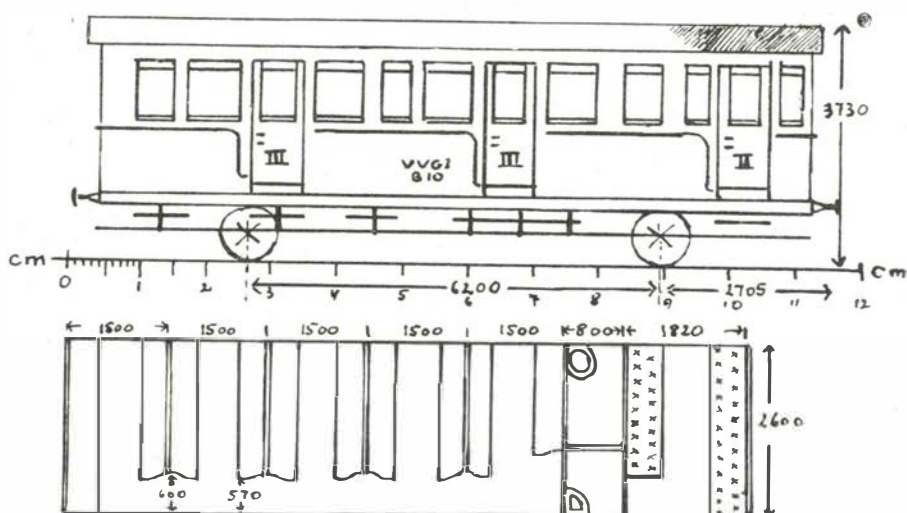
Når broen er indbygget i landskabet, kan befæstigelsen af skinner ske. På hver bropille lægges med passende mellemrum tre fibersveller af 1 mm tykkelse, gennem hvilke skinnerne fastgøres med små skinnehager. Disse skal nå et stykke ned i bropillen og fastholder således både skinner og sveller. Man kan også bruge Jo-to-flex sveller.

På brofaget fastholdes skinnerne blot med skinnehager til en enkelt svelle, eller man kan helt udelade befæstigelsen på

brodækket, idet skinnernes stivhed forhindrer sporet i at slå sig, forudsat at det ikke udsættes for alt for voldsomme påvirkninger.

Under forudsætning af, at broen er udført efter anvisningen, vil oversiden af brofagets sveller være i samme højde som svellerne på pillerne. Er dette ikke tilfældet kan højde reguleres ved enten at lægge papirstimler under svellerne på bropillerne, eller lime smalle strimler under skinnerne på brodækket, alt naturligvis efter hvor reguleringen trænger til at foretages.

J. B. Dyrkilde.

VVGJ B 10-11
modsat side 6 døre
farve mørkegrøn, påskrift gul
vognene pladebeklædte
tara 11.000 kg
akselafst. 6200 m.m.

En privatbanevogn

Personvognen — V.V.G.J. B 10 — er alene på grund af sin grønne farve en velkommen afveksling på et modelbaneanlæg. Mål m. m. fremgår af tegningen, og der behøver f.s.v. kun at nævnes, at siderne består af finer (2 mm), der, inden vinduer udsaves, er spændt over et skaft

med stor diameter for at slutte til gavlenes runding. Trinbrætter er sat fast mellem side og bund, idet siden når ned over bunden.

Vognen blev udrangeret, da banen blev nedlagt den 31. marts 1957, og der var to af denne type (B 10—11) samt yderligere een af lidt afvigende udførelse (B 12).

Prb.

Hvilehjemmet SØLYST

Strandvej 96 - Horsens - tlf. 2 21 15

Ældre og svagelige modtages
i pleje. Hyggelige værelser.
God køst og 1. kl.s pleje

Malbergs efft.

F. Reinholdt - Hestedamsgade 11
HORSENS - tlf. 21500

Kolonial - material
tobak - vine og spirituosa

Jernbane-Bladet's FOTO konkurrence

Månedens foto

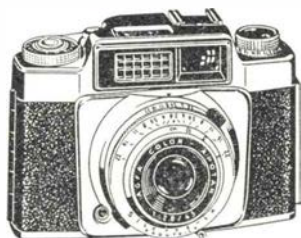

Blænde 8 - 30 sek.

»Nyt og gammelt i Gedser.« Lokofyrb. K. Weise

Agfa Isophan film 17/10

Der er blevet rettet forespørgsel til os om, hvilket apparat man skal købe, når man skal begynde at fotografere. Det glæder os at se, at ikke amatører har fået lyst til at deltage i vor konkurrence, og vi byder dem selvfølgelig velkommen i amatørernes rækker. Men det er nu ikke nemt at give råd ang. køb af apparat. Skal man selv lave det hele, altså fremkalde og kopiere, så må størrelse 6×9 være det rigtige, indtil man senere anskaffer sig forstørrelsesapp. og hvad der ellers hører til. Men det koster jo mange penge at an-

Agfa Automatic 66

skaffe alt tilbehør med det samme. Angående størrelse af apparat, så vil vi anbefale 6×6, det kan man bruge til kontaktaftryk, og man kan få nogle gode forstørrelser. Erfaringen viser, at denne størrelse absolut er den rigtigste, man rammer altid det rigtige og får det hele med på filmen, det kan skorte lidt, når man bruger 24×36.

Men så igen, hvilket fabrikat skal man købe, der er så mange forsk. mærker, så man ved ikke, hvilket der er det bedste, alle siger jo, deres er det rigtige. Her på redaktionen bruger vi AGFA, og det er så gennemprøvet, så det kan vi afgjort anbefale. Vi tør ikke anbefale mærker, vi ikke kender. Der er mange andre mærker, som måske falder bedre i smag, men som sagt, Agfa kender vi. Og der findes jo både dyre og billige kamera indenfor Agfa familien.

Et af de sidste kamera, der er kommet på markedet, er: *Agfa Automatic 66, det*

eneste kamera i verden, der automatisk afpasser belysningstiden efter de forskellige lysforhold. En sky for solen, en ændring af blænderen, en anden filmfølsomhed — belysningstiden følger automatisk med. Med dette kamera forenkles amatørfotografien ganske væsentligt, og den oftest forekommende fejl, den forkerte belysning af filmen, er nu bandlyst for stedse.

Agfa Automatic er dog ikke kun det realiserede ideal for den teknisk ukundige, men det giver også mere erfarne fotoamatører mulighed for fuldt og helt at koncentrere sig om sit motiv, da kameraet selv løser de tekniske problemer. Det sensationelt nye er:

Et indbygget måleinstrument indstiller automatisk og direkte den hvert enkelt tilfælde rigtige lukkerhastighed.

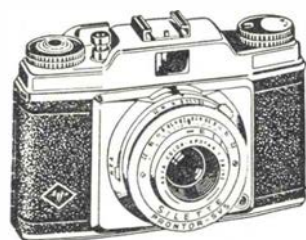
Den helautomatiske styring overtager altså tre funktioner:

1. Ved hjælp af en elektrisk belysningsmåler måler den lysmængden fra objektet.
2. Den bestemmer selv den nødvendige belysningstid.
3. Den indstiller automatisk ad pneumatisk vej lukkertiden på kameraet.

De Skulle Bruge

KAMERAER OG FILM

DA FÅR

De Smukke Billeder

A. Rylunds efft.

Stort udvalg i frimærker
Spec.: album og samleartikler
Klostergade 20 - Århus
Tlf. 2 32 48

Århus Hobbyforretning

Frederiksgade 17 - tlf. 2 41 67
Alt til modeljernbaner

Jernstærke Sko til Jernbanefolk

Reginakrydset Aarhus

Skrædersyede kjoler

til en fornuftig pris

Plisserede Terylene nederdele

Terylene kjoler

Serveringskjoler kr. 93,00

Ring eller skriv og vi kommer gerne og viser Dem vore prøver uforbindende.

HALY M. P. Hansensvej 9
Århus - Telefon 7 02 42

Blikkenslagernes

Andelsselskab - Aalborg

Danmarksgade 84 - tlf. 2 49 35

Vand - gas - sanitet - fjernvarme

Tilbud og overslag gives

Gå efter kvalitet . . .

Lingeri - manufaktur - konfektion

Hele familiens magasin

STILMAN

Søndergade 24 - Århus - tlf. 2 86 00

DERBY vask

Gravene 13 - Viborg - tlf. 2776

Alt i moderne husholdningsmaskiner. - Salg - reparationer

Hammerum Herreds Spare- og Laanekasse

Ikast afdeling - tlf. 557

Blikkenslagernes A/S

Carit Etlars alle 11 - Esbjerg - tlf. 360

Værksted: Nygårdsvej 84

Telf. 5195

Vand - gas - sanitet - fjernvarme

Parfumeri ØVALL

Torvet 11 - Silkeborg - tlf. 862

Toiletartikler - kosmetik og parfumer

Anlægsbageriet

Anlægsvej 26 - Ringsted

Frisk og lækkert brød

Tlf. 829

Anton Schrøder

Aut. Installatør

Udfører Arbejder for

Grindstedbanen

Agerbæk - Tlf. 44

Man behøver altså faktisk kun at udløse for at få et rigtigt belyst negativ. De kan selv forestille Dem, hvad dette betyder også for farvefotografien med dens ringe belysningsspillerum.

Agfa Automatic 66 er et 6×6 kamera, udstyret med det firelinsede objektif Color-Solinar 1:3,5/75 mm i snekkegangsfatning. Den koblede afstandsmåler og den automatiske filmtæller (uden nummervindue) gør det hele endnu nemmere. Naturligvis har dette kamera også en spærreanodning, der udelukker dobbelt- og blanketoptagelser. Lukkeren er en Prontor SVA-lukker i specialudførelse med kontinuerlige tider, begyndende med 1/15 sekund. Det er egentlig fantastisk, at fremkomsten af dette kamera har kunnet holdes hemmeligt lige til sidste sekund, men tro derfor ikke, at det er sprunget fra tegnebord over værksted og til forretningerne. Det er gennemprøvet på kryds og tværs, bl. a. har det været med på en 40.000 km's biltur gennem den gamle og den nye verden, liggende på bunden af vognen udsat for de mest forskellige forhold skulle dets ædlere dele bestå deres prøve, stadig kontrolleret af talrige optagelser.

Selve fotograferingen foregår normalt på den måde, at man indstiller en passende blænder, måler afstanden og trykker på knappen — det er det hele. Kan man blænde ned til 11, er også afstandsmåleren overflødig.

I de tilfælde, hvor man har brug for en særlig kort belysningstid, lukker man blot op for blænderen, indtil den ønskede tid viser sig i kontrolvinduet på kameraets overside.

Hvis man undtagelsesvis vil arbejde uden automatik, f. eks. ved blitzoptagelser, kan man ved en ganske enkelt indstilling spænde fra og arbejde videre på normal måde.

Automatikken kan omstilles til alle filmfølsomheder, så man heller ikke ved at gå over fra FF til Ultra, eller fra color-omvendefilm til color-negativ behøver at gange og dividere for at finde den rigtige belysningstid. Det er fuldt ud forståeligt, at Agfa har modtaget tusindvis af lykønskninger til denne nykonstruktion, der vil stå som et vendepunkt i kamerafabrikationen og indlede en ny teknik, hvis følger vil kunne spores helt ind i mørke kammeret, hvor de ensartede negativer vil spare både tid og penge. H.

Mod lyset

Modlysbilleder er fotografiske lækkerbidskener, og de er ikke svære at få fat i. Men een ting må man ikke glemme — at beskytte objektivet med en modlysblande. Den skærmer mod alt skadeligt sidelys, som let kan give lyse reflekspletter og nedsætte kontrasterne i billedet. Modlysblande er også uundværlig ved fotografering med kunstlys. I øvrigt arbejder alle eksperter aldrig uden modlysblande.

Dødsfald

Baneformand H. C. Nielsen, fh Lundby, 92 år.

Stationsforst. H. H. Hansen, fh Kalvehave, 85 år.

Overportør H. Møller, fh Østerport, 82 år.

Togfører K. L. Petersen, fh Kh, 80 år.

Overportør D. Deleuran, fh Fredericia, 75 år.

Baneformand N. J. Falkenberg, fh Rødkærbro, 75 år.

Overtrafikass. V. T. G. Larsen, fh Per-sontarifkt., 74 år.

Stationsmester K. C. Hansen, fh Godthåbsvej, 72 år.

Stationsforst. J. P. H. Pedersen, fh Espergærde, 71 år.

Stationsforst. Th. Hansen, fh Ballerup, 71 år.

Stationsforst. H. P. L. Nielsen, Kalundborg, 69 år.

Vognopsynsmand P. V. Pedersen, Langå, 64 år.

Trafikkontrolør H. Schønnings, Kh rejseg., 61 år.

Stationsforst. K. G. Mortensen, fh Fårhus, 61 år.

Lokofører J. A. Poulsen, Fredericia, 59 år.

Trafikkontrolør N. M. Andersen, 2. distr. T, 54 år.

Overportør A. M. Kristensen, Kolding, 53 år.

Kunstboden

v/ Kirsten Linding

Storegade 18 - Haderslev - tlf. 2 27 61

Alt i gaveartikler samt udsmykning til hjemmet

Legetøjshuset

Egen import - derfor billigst

Forhandling af Lego og Tekno

Nørregade 5 - Århus

Telf. 2 95 52

FREMADS FOLKEBIBLIOTEK

byder i år på

LUTTER SENSATIONER

— og dog billigst i hele Norden!

Efter at *Fremads Folkebibliotek* ved afslutningen af sin 6. årgang med berettiget stolthed kunne melde om den hidtil fineste abonnent-sæson, måtte man jo unægtelig spørge om det kunne blive ved.

Jo, minsandten om FFB ikke går hen og overtræffer sig selv med denne nye årgang. De 10 bind i serien forekommer alle sammen så velvalgte og indholdsrige, at man dristigt spår FFB ny fremgang.

Verdenssuccessen »Moulin Rouge«

Fire store verdensromaner udgør det internationale element i den nye årgang — og her fæster man sig først og fremmest ved *Pierre la Mures* strålende roman, »*Moulin Rouge*«, om den verdensberømte kunstner Toulouse-Lautrecs bevægede livsskæbne. Romanen, der vil erindres fra den storslåede farvefilm, er fyldt med lidelse og spænding — et gribende dokument om et menneske, der rammes af en grufuld ulykke og siden er handicappet, således at han må leve sit liv uden den skønhed han tørster efter, og i stedet henvises til Paris' bordelkvarterer. Sjældent er et menneskes liv skildret så fængslende — *det er en roman, man aldrig vil glemme* ... de to store bind i FFB-udgaven vil finde plads på titusinder af reoler landet over!

Bestselleren »Nul-Otte Femten« i FFB

chokerer næsten — det er jo kun et par år siden den noteredes som en af de helt store succeser herhjemme, og *nu altså til FFB-priser!* *Kirst's* beretning om korporal Aschs revolte mod idiotiet indenfor den tyske værnemagt vil herved få det helt store publikum den så afgjort fortjener.

Men desuden møder FFB med en roman af *Graham Greene*, der aldrig før har været fremme på dansk — »*Hemmelig Agent*«, om en spions farlige tilværelse i kamp mod Franco-fascisterne — og endelig den strålende »*Farligt møde*« af *James*

A. Michener om et illegalt kærlighedsforhold mellem en amerikansk flyverofficer og en japansk danserinde. Lutter trumfer der vil skaffe FFB-læserne mange uforglemmelige stunder i sæsonens løb.

Men de danske forfattere er lige så fint med: ikke blot »*Dybet*« af *J. Bech Nygaard*, en rystende beretning om en forbryders flugt for retfærdigheden, en ishavsrroman af den humorfyldte *Peter Tutein*, »*Fangstmænd*«. *Hans Jørgen Lembourns* »*Der kommer en Dag*« og *Peder Jensen Kjærgaards* strålende bondeskildring »*Goddag igen*«, men også en sprudlende humor-perle som »*Lektor Hansens sælsomme Hændelser*« af *Eiler Jørgensen* — det bliver en roman, der vil gå ry af landet over.

Ufatteligt lave bogpriser — endnu en gang!

Man undrer sig ikke over, at FFB venter sig rekordtal! Så meget mere som priserne stadig er de laveste, ikke blot her i landet, men i hele Norden. Man kan få en værdifuld bog for 3,85 (eller mindre end en pakke cigaretter — så der bliver råd til begge dele) og vil man have bogen indbundet, så kan man få et festligt rødt pluviusinbind for kun en daler mere. Selv fagfolk ryster på hovedet: de fatter ikke af FFB kan klare det ...

Vi forstår det faktisk heller ikke helt, men een af årsagerne er vel, at FFB stadig kan glæde sig over boghandlernes bevågenhed, og at man samtidig har haft held til at skaffe mange hundrede bogombud ude på virksomhederne landet over. Derigennem sikres de store oplag, der igen holder prisen ufatteligt langt nede!

A. Rawie: Eisenbahnbedarf. Osnabrück. Ingen pris angivet.

Dette er et lille skrift udgivet af et firma i anledning af dets 75 års beståen. Firmaet har specialiseret sig i jernbaneting, mest enderamper o. l., og bogen behandler de forskellige former, som tiderne har kendt.

Som et lille stykke historie er den 65 sider tykke bog intessant.

jas.

Jahrbuch des Eisenbahnwesens. 9. udgave.

Carl Rohrig Verlag, Darmstadt. Kr. 30,00.

9. årgang af den berømte jernbane-årbog er nok værd at tage i hånden. Som sine forgængere (omtalt i *Jernbane-Bladet*) er den fyldt med interessante artikler om jernbaneforhold, og specielt er den en glimrende håndbog i, hvad nyt året har bragt indenfor jernbanevæsen.

Af artikler skal specielt nævnes følgende: 25 års elektrificering med jævnstrøm i Belgien. TEE-tog. Jernbanen og Europas godstrans. Læsningens mekanisering. Jordens jernbaner.

Det er kendetegnet for alle artiklerne, at de er gennemarbejdet og giver et grundigt indblik i de forhold, de behandler, og alligevel er det mest kedelige og tørre stof sprunget over.

Die Hochstrassen der Alpen. Richard Carl Schmidt & Co., Braunschweig.

Dette er en meget fin bog, både i udstyr og indhold. Det er en bog, der fortæller så at sige alt om Alperne, såvel i Tyskland som Italien, Frankrig, Schweiz, Østrig og Jugoslavien.

Bogen er måske nok mest beregnet for bilkøreren, men cyklisten og den almindelige togrejsende kan få stort udbytte af at læse disse mange sider.

Tager De f. eks. sydpå og lejer en vogn for nogle dage for at komme derhen, hvor jernbanen må give op, får De her værdifulde oplysninger om, hvordan De skal forholde Dem.

Og De får under alle omstændigheder en omhyggelig og grundig gennemgang af samtlige alpeveje, der er tilgængelige blot nogle få dage om året.

Dertil kommer et rigt billedmateriale, der ikke er valgt efter skønhed så meget som med det formål at give Alperne virkelig, som de er for den rejsende.

Som sagt en virkelig god bog, der kan anbefales på det varmeste.

French Railways of to-day. Georg G. Harrap & Co. Ltd., London, kr. 11,00.

Forfatteren til denne bog har i flere år boet i England som ansat ved den franske

DSB Restaurant

ESBJERG

Carl Christiansen

Telefon 681

Fritz Carstens efft.

„Deres datters udstyr“

Bispensgade 13 - Ålborg - tlf. 3 42 20

Specialforretning i gas- og el-udstyr

Konto oprettes. Jens Koch Jensen

Forældreskolen

Marselis Boulevard 17

Telf. Århus 4 29 06

Kontortid: 13-14 (ikke lørdag)

Kai Haagerup

ambassade, og netop dette hans fravær fra Frankrig gør, at han næppe er den rigtige til at skrive om franske jernbaner. Trods et righoldigt materiale, der er stillet til rådighed af SNCF, er det ikke lykkedes hverken i tekst eller billeder at skabe en bog, der er mere end blot lige læsevær-

Trasporti Publici. Istituto Poligrafico Delo Stato, Rom.

»Trasporti Publici« er et tidsskrift udgivet af den italienske stat med henblik på stadig i tekst og billede at holde sig a jour med, hvad der sker af nyt indenfor transportverdenen. Hefterne, der hver for sig er ret tykke, nemlig på ca. 200 sider, beskæftiger sig bl. a. med jernbaneforhold over hele verden. Hefterne er meget interessante og har kun een stor fejl — at de er skrevet på italiensk, som vel de færreste forstår.

Schönes Bad Reichenhall. Irmgard Kaiser Verlag, Berchtesgaden. Ca. kr. 9,00.

En smuk lille bog med en masse dejlige dejlige billeder fra en af de mange sydtyske kurpladser. Men taget i betragtning, at bogen nærmest må siges at være en turistreklame for Bad Reichenhall er prisen hamber. Men derfor er billederne lige dejlige.

Ein Jahrhundert Schweizer Bahnen, III.
Verlag Huber & Co., Frauenfeld. —
Ca. kr. 55,00.

Dette er tredje bind i en serie på fem voluminøse i et værk om schweiziske jernbaner lige fra deres start og til idag. Men det er ikke let og underholdende litteratur, langt fra i »skøn«-klassen. Historisk og teknisk er der gået i bund til mindste detail, og netop dette gør, at det omfattende og smukt indbundne værk, når det er færdigt, vil udgøre et kostbart (dog ikke for kostbart) stykke jernbanelitteratur og historisk værk.

Bogen er forsynet — som sine to forgængere — med mange illustrationer både i skitser og fotos, og det er ikke meget galt at mene, at så at sige alle vogne og loko er afbildet under en eller anden form.

Die Lokomotive. N. J. Hoffmann GMBH, Köln, kr. 8,00.

Dette er en udpræget børnebog af aller bedste slags. Der er rigt illustreret med anskuelige tegninger holdt i den stil, børn selv tegner i og således også bedst forstår. Jeg har set barneøjne stråle over bogen, og kan derfor give den bedste anbefaling.

De stille glæder

— Jeg har lige læst i et fransk leksikon, betrodde han mig opmuntret, at ordet »parkere« betyder »at anbringe får i en fold«.

Jovist ha de altid været vittige og vakse, de franskmænd, ofte endog helt malicieuse, men dette her har nu moret mig så særdeles, ja, lige til grænsen af forlystelsesskat.

Det sete afhænger af øjnene —

— Ih, sikke nydeligt, du har bundet dit slips. Det ser grangiveligt ud, som om det var syet!

— Jamen det er det også!!

— Aah, hvor smart syet, — det ser jo aldeles ud, som om det var bundet!!

Sjældne minder

— De hår i den medaillon, er det en lok fra en tidligere kæreste?

— Næh, — det er såmænd et minde om en hare, jeg for en gangs skyld fik ram på!

Vanskelig konsultation

— Nå, hvad har De så på samvittigheden i dag, lille frue?

— Eksem, hr. doktor!!

En holdbar løsning på et moderne problem

— Jamen, — skal I da slet ikke skilles?

— Nej!! — For vi lever lige så lykkeligt, som om vi virkelig var skilt!!

Sindsro

Det skete engang, det var omkring 1930, på den dengang nye Fårup-Mariager Jernbane, at et tog fik for stor fart på i kurven lidt nord for Fårup og væltede ned i engen. Der var kun en personvogn og i denne kun en rejsende, en temmelig gammat hun skulle være slået ihjel eller kommet slemt til skade. Men da man endelig fik lukket op til vognen, der lå på siden, sad den gamle ganske roligt i et hjørne og strikkede. På spørgsmålet, om hun ikke var blevet forskrækket, svarede hun: »Nej såmænd. To a trowed jo, te de sku vær såen. A hå åller våt mæ æ tog far.«

Hun var forudseende

— Ikke et ord vil jeg høre!

— Herregud! — Jeg har jo heller intet sagt!

— Nej, men jeg kunne se, at du ville!

Han vidste det jo godt

— Hvad hedder strædet ved Konstantinopel? spurgte læreren.

— ? ?

— Du ved det jo godt — — Bos — bos

— Nå, kom nu!

— Bos — bos — — Bådsmændsstræde!

Livet er vanskeligt — og dog —

Hun havde to unge mænd at vælge imellem, men det var svært, for hver gang hun var sammen med den ene, syntes hun bedst om den anden.

— Hvad blev det så til,

— Hun giftede sig med dem begge — i serie!

Tom snak

Overportørens sportsglade søn er nu både led og ked af stadig at høre, at i år var det egen, der sprang for asken.

— Det er en ganske ufyldstgørende oplysning, siger han. Vi må også have distancerne og de tilsvarende rekorder.

Tællerister

Baneformanden havde bedt folkene tælle de gamle underlagsplader, efterhånden som de blev læsset. Det gjorde de også, men således:

Det var een og endnu een, een te/ og nok een — og så denne her og een mere og nok'en een o.s.v. o.s.v., indtil formanden kom og ville have tallet. Det var nemlig een.

Top-dressur

— Joh, min hund er en usædvanlig klog rad. Den lyster mig punktligt og forstår mig helt igennem. Hvis jeg nu for eksempel siger til den: Vil du straks komme herhen, — eller vil du ikke? — Ja, så kommer den også — eller ikke!

Også sommeren har ulemper

Hun standsede og så alvorligt på ham: — Du! — Ved du hvad, — jeg får en tanke!

— Det skal du ikke være ked af — det får alting så let i denne varme!

LIND HANSEN

KULTORVET 14 · C. 6286

LEVERANDØR AF CLICHEER
OG BILLED MATERIALE
TIL DE MEST BETYDENDE
DAG- OG UGEBLADE I KØ-
BENHAVN OG PROVINSEN

Aarhus

Peter K. Dolby & Søn

Kunstdrejere
Signalføjter - Hornarbejde
Aarhus . Sjællandsgade 43 - Tlf. 28468

Oste-specialisten

Frederiks alle 137 - tlf. 3 34 34
Hver dag fuldfed, lagret ost
Salater - konserves - æg

Sigaards kødudsalg

Brendstrupvej 123 - tlf. 6 78 61
1. kl.s kød og flæsk
Hjemmelavet paalæg

Tobakshuset Sct. Poul

Bruunsgade 59 - tlf. Aarhus 2 01 28
Kun de førende mærker i
tobak - vine og spirituosa

Kolonialforretningen

Lundbyesgade 7 - Århus - Tlf. 2 66 39
Tobaksvarer - kaffe - vine
samt alt i 1. kl.s kolonial

Kaffe- og spisesalonen WEST-END

Fr. Alle 92 . Århus
Middag - smørrebrødspakker
Hans Bech . Tlf. 3 47 84

K F U M restauration

Klostergade 37 - tlf. Århus 2 14 16
Daglig god og billig kost
Pensionærer modtages

M. A.

Kongsvang Maskinsnedkeri

Haraldsgade 27 - Århus - tlf. 2 88 84
Alt arbejde på eget værksted
Tilbud og overslag gives

GULF - Østbanen

Århus - tlf. 3 00 05
Prøv vor ekstrafine knallertben:
zin, 4 tanke med 4 blandinger-
1:20 - 1:25 - 1:30 - 1:20 super
Ingen ventetid - åben fra 7-22

Damefrisørsalonen

Schleppegrellsgade 7 - Århus
Altid det nyeste indenfor mo-
derne hårpleje.
Gerda Larsen (ny indeh.)
Tlf. 3 13 78

GULDAGER

Tordenskjoldsgade 59 - Århus
Udvalg i trikotage - børnetøj -
lingeri - småting
Tlf. 6 71 88

Murernes coop. Forretning

Gerlachsgade 28 - Århus
Tilbud og overslag gives
Tlf. 2 45 44

P. Schmidts efft.

Marselis Boulevard 125, blok 17
Tlf. Århus 4 32 99
Alt i kleinsmedarbejde. A- og
E-svejsning. — Spec.: Have- og
indkørselslåger

GULF service station

Ingerslevs plads - Århus - tlf. 3 04 74
Benzin - olie - vask
og smøring

Købmand Kristensen

Vestergaardsgade 16 - tlf 2 74 24
Kolonial . konserves . kaffe
tobaksvarer . spirituosa

Tobaksforr. MARSTRAND

Marstrandsgade 17 - Tlf. 3 36 83
Stort udvalg i usort. cerutter og
cigarer - tobakker - vine - spiri-
tousa - piber samt reparation af
piber

Aarhus

Galvaniserings Anstalt

Direktør J. Seest
Nørreport 20 - Århus
Telf. 2 32 22

GULF-tanken

Vester alle 26 - Århus
Vulkanisering
Nyt autogummi
Tlf. Århus 2 73 96

Damefrisørsalonen

Norsgade 26-28 - tlf. 2 80 65
Alt i moderne hårpleje
1. kl.s individuel behandling

Herta's kjolesalon

Sejrøgade 18 - Århus - tlf. 2 09 19
Alt i moderne pasform
til rimelige priser

Rådhus pensionatet

Frederiksgade 78 - Århus - tlf. 2 79 27
1. kl.s pension - god mad og
hyggelige værelser
Pensionærer modtages

CALTEX service station

Kongevej 73 - Århus - tlf. 4 08 53
Benzin - olie - vask - smøring
Jørgen Møller

KIOSKEN

Nr. alle 76 - Århus - tlf. 2 79 93
Aviser - dag- og ugeblade
Papir og telegrammer
Aut. tipstjeneste

Fortegården - Risskov

Kollektivhus for ældre —
modtager pensionærer —
også plejepatienter.
Prospekt sendes.
Telf. Århus 7 81 44

Christiansbjerg Babyvask

Tjørnegade 7 - tlf. 6 79 89
Pr. uge kr. 8,50, pr. md. 30 kr.
Hentes og bringes overalt

Marg. NYGAARD Rasmussen

Tandtekniker
Bruunsgade 45 - Århus
Tlf. 3 42 65

S. A. Olsen

Stationsgade 26 - Risskov
Cykler - knallerter -
plæneklippere. Salg og rep.
Tlf. 7 72 13

Grenaa

Grenaa Tandteknik

A. Meinhardts efft.
Lillegade 20
Tlf. Grenaa 402

S. Aug. Petersen

Slagtermester - Fasanvej 15
Alt i 1. kl.s kød og hjemmelavet
pålæg.

De ringer - vi bringer. - Tlf. 914

Kamp's tandteknik

Torvet 13 - Grenå - tlf. 1118
(Kioskens ejendom)

Aalborg

Ålborg Flytteforretning

Ågade 2 - telf. 3 11 63
Flytning udføres overalt i landet
Aage Møller

Tandlæge Orla Glerup

Boulevarden 22 . Aalborg
Træffes: 10-12 og 13-17
lørdag 10-12
Tlf. 2 36 54

Mejeriudsalget

Ø. Havnegade 4 - Ålborg - tlf. 34973
Alt i 1. kls mejeriprodukter
øl og sodavand

Tandlæge Kaare Mills praksis videre-
føres af

tandlæge Morten Lind

Vesterbro 74 . Aalborg
telf. 2 77 93

Slagtermester Norvin

Kastetvej 7 - tlf. Ålborg 2 51 14
Alt i 1. kls kød og hjemmel.
pålæg og viktualier.

Havefrøkontoret i Aalborg

Slotsgade 6 - tlf. 2 37 74
Alt i havfrø - kemikalier
redskaber og sprøjtemidler

Købm. Lundtoft Andersen

Ørstedsvvej 41 - tlf. 2 10 75
1. kl. kolonialvarer . kaffe
konserves . vine . tobakker

Aksel Mortensen

specialværksted for polstrede
møbler
Bonnesensgade 7 - Aalborg
Tlf. 2 98 75

Rutebilstationens Kiosk

Aalborg - Tlf. 2 33 41
Aviser - dag- og ugeblade

Købmand Lang

Vendsysselsgade 25 - Aalborg
Telf. 3 01 24
Alt i 1. kls kolonial
Spec.: Ekstrafin kaffe

William Christensen

Borgergade 30 - Aalborg - tlf. 2 16 60
Skræderi - målkonfektion
Reparation og omforandring

Aalborg

Kaj E. Nielsen

Jysk Æskefabrik

Vesterbro 21 - telf. Aalborg 3 12 72

Gaveæsker . fiberæsker
skotøjsæsker. — Æsker efter opgave

B P Hasseris servicestation

Hasserisvej 102 - tlf. 3 03 89
Benzin - vask - olie - smøring

Nørresundby

BLIKAN - Nørresundby

Nørregade 4 - Teisensvej 6
Tlf. 3 35 94.

Aut. vand- og gasm.
Vand - gas - sanitet - central-
og fjernvarme

Vestergade 11 - Nr. Sundby

Salon Regina

Brotorv 1 - Nr. Sundby - tlf. 2 30 73
Alt i moderne hårpleje
1. kls betjening

Sv. Baj Nielsen

Østerbrogade - 15 - Nørresundby
Kayser symaskiner - Atlas køleskabe
Nilfisk støvsugere - husholdnings-
maskiner
Konto oprettes - tlf. 2 97 98

Mejeriudsalget

Rolighedsvej 59 - Nørresundby
Telf. 3 57 49
1. kls mejeriprodukter

Frederikshavn

Købmand Jespersen

Barfoedsvej 1 - Fr.havn - tlf. 1366
1. kls kolonial - konserves
tobaksvarer og spirituosa

By- og Landbosparekassen i Frederikshavn

Telf. 930

Frederikshavn

Slagtermester Nyholm

Stenbakkevej 36 Frederikshavn
1. kl. kød og hjemmelavet
paalæg. Tlf. 2112

Købmand Henry Jensen

Stenbakkevej 36 Fr.havn tlf. 2072
1. kl. Kolonial - Konserves -
Tobak - Vine - spirituosa

NIMA

Asylgade 39 - Frederikshavn - tlf. 1805
Kolonial - konserves - grøntsager
3 % rabat på alle varer
På 1/4 kg kaffe 50 øre mod
aflevering af denne annonce

Brønderslev

Købmand Sv. R. Jensen

Nørrehus . tlf. Brønderslev 88
Kolonial - konserves - tobakker
Vine og spirituosa

Tolstrup Brugsforening

Bravensgade 9
Tlf. Brønderslev 114
Alt i 1. kls kolonial

Slagtermester Thuesen

Algade 10 - Brønderslev
1. kls kød og hjemmelavet
pålæg
Telf. 203

Slagtermester Larsen

Holbergsgade 2 - Brønderslev
Alt i 1. kls kød og hjemme-
lavet pålæg. Tlf. 480

Hjørring

Slagtermester V. Kjær

Østergade 33 - Hjørring - tlf. 768
Prima okse - kalve og lammekød
griseflæsk. Frisklavet fars

Tobaksforretningen

Bispensgade 79 - Hjørring - t.f. 2128
Tobak - cigarer - cerutter
Dag- og ugeblade

— STØT vore
ANNONCØRER